

Aktivní záloha jako významná součást zálohy ozbrojených sil České republiky

Bc. Martin Bartoš

Diplomová práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Martin Bartoš**
Osobní číslo: **A14899**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Aktivní záloha jako významná součást zálohy ozbrojených sil České republiky**

Téma anglicky: **Active Reserve as Significant Part of Armed Forces of Czech Republic**

Zásady pro vypracování:

1. Charakterizujte určení, působnost a strukturu ozbrojených sil České republiky.
2. Analyzujte určení, strukturu a možnosti Aktivní zálohy jako součásti zálohy ozbrojených sil České republiky.
3. Specifikujte a analyzujte základní typy operačního nasazení jednotek Aktivní zálohy – pěší roty na úrovni kraje.
4. Proveďte šetření s cílem identifikovat základní problémy, které limitují schopnosti jednotek Aktivní zálohy při jejich operačním nasazení na úrovni kraje.
5. Navrhněte a rozpracujte způsob použití pěší roty Aktivní zálohy při střežení vybraného objektu důležitého pro obranu státu.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Armáda a budoucnost. 1. vyd. Praha: Magnet-Press, 1993. ISBN 80-85469-56-1.
2. BLASCHKEOVÁ, Monika. Voják a armáda: informace o profesionální službě. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 1998. ISBN 80-86049-48-5.
3. Armáda České republiky: symbol demokracie a státní suverenity. Praha: MO ČR - VHÚ Praha, 2014. ISBN 978-80-7278-643-5.
4. Zák1-3, Základní ustanovení o průběhu základní služby, náhradní služby, vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze.
5. Org-8-3, Plánování a zabezpečení přípravy vojáků v záloze.
6. Vševojsk-51-12, Formy a metody přípravy velitelů, štábů a vojsk taktického stupně.
7. Prog-1-3/AZ KVV, Programy přípravy pěších rot aktivní zálohy krajských vojenských velitelství.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Luděk Lukáš, CSc.

Ústav bezpečnostního inženýrství

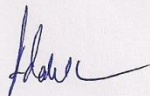
Datum zadání diplomové práce:

5. února 2016

Termín odevzdání diplomové práce:

16. května 2016

Ve Zlíně dne 5. února 2016

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.

ředitel ústavu

Jméno, příjmení: Martin Bartoš

Název diplomové práce: Aktivní záloha jako významná součást zálohy ozbrojených sil České republiky

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnaní případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 11.5.2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá Aktivní zálohou, která tvoří je součástí zálohy ozbrojených sil České republiky. Práce je dělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části práce jsou charakterizovány ozbrojené síly České republiky a analyzovány Aktivní zálohy. Dále jsou specifikovány a analyzovány základní typy operačního nasazení jednotek Aktivní zálohy na úrovni kraje. V praktické části je provedeno šetření s cílem identifikace základních problémů, limitujících schopnosti jednotek při operačním nasazení na úrovni kraje. Dále je navržen a rozpracován způsob použití jednotky Aktivní zálohy při střežení vybraného objektu důležitého pro obranu státu.

Klíčová slova: ozbrojené síly České republiky, Aktivní záloha, legislativa, obrana, operační nasazení.

ABSTRACT

The thesis deals with the active reserves, which forms a part of the advance of the armed forces of the Czech Republic. The work is divided into theoretical and practical part. In the theoretical part they are characterized by the Armed Forces of the Czech Republic and analyzed active reserves. The following are specified and analyzed basic types of operational deployment of active reserve units at the county level. In the practical part carried out investigations to identify the basic problems limiting the ability of an operational deployment units at the county level. It is also designed and developed a method of using active drive advances in surveillance of the selected object important for national defense.

Keywords: Armed Forces of the Czech Republic, Active Reserve, legislation, defense, operational deployment.

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu své diplomové práce, doc. Ing. Luďkovi Lukášovi CSc., za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi velmi pomohly při zpracování této práce. Zároveň bych chtěl poděkovat plk. Ing. Radkovi Hennerovi, řediteli krajského vojenského ředitelství Zlín a dále Janu Kostelnému za jejich cenné informace a připomínky. Současně děkuji své rodině a nejbližším za podporu poskytovanou v době studia.

Motto:

„Superbia et honor“

231. pěší rota AZ při KVV Zlín

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 OZBROJENÉ SÍLY ČESKÉ REPUBLIKY.....	11
1.1 URČENÍ A PŮSOBNOST OZBROJENÝCH SIL ČESKÉ REPUBLIKY	11
1.2 FUNKCE OZBROJENÝCH SIL ČESKÉ REPUBLIKY.....	13
1.2.1 Funkce OS při obraně ČR a společné obraně NATO	13
1.2.2 Funkce OS v rámci mezinárodní spolupráce	14
1.2.3 Funkce OS při podpoře civilních orgánů	15
1.3 STRUKTURA OZBROJENÝCH SIL ČESKÉ REPUBLIKY	16
1.4 LEGISLATIVNÍ RÁMEC OS ČR	19
2 AKTIVNÍ ZÁLOHA JAKO SOUČÁST ZÁLOHY OZBROJENÝCH SIL ČESKÉ REPUBLIKY.....	21
2.1 HISTORIE AKTIVNÍ ZÁLOHY	21
2.2 URČENÍ A ÚKOLY AKTIVNÍ ZÁLOHY	22
2.2.1 Koncepce AZ OS ČR.....	23
2.3 LEGISLATIVNÍ RÁMEC AKTIVNÍ ZÁLOHY	24
2.4 STRUKTURA JEDNOTEK AZ	25
2.5 MOŽNOSTI OPERAČNÍHO NASAZENÍ AZ.....	27
2.5.1 Možnosti AZ v době míru	27
2.5.2 Možnosti AZ při válečném stavu a stavu ohrožení státu	28
3 SPECIFIKACE A ANALÝZA ZÁKLADNÍCH TYPŮ OPERAČNÍHO NASAZENÍ JEDNOTEK PĚŠÍ ROTY AKTIVNÍ ZÁLOHY NA ÚROVNI KRAJE	30
3.1 SLUŽBA JEDNOTEK PĚŠÍ ROTY AZ V OPERAČNÍM NASAZENÍ V DOBĚ MÍRU	30
3.1.1 Vojenské cvičení a výjimečné vojenské cvičení jednotek pěší roty AZ.....	30
3.1.1.1 Vojenské cvičení Hradba 2016.....	30
3.1.2 Využití jednotek pěší roty AZ při povodních	41
3.1.3 Využití jednotek pěší roty AZ při rozsáhlých lesních požárech	41
3.1.4 Využití jednotek pěší roty AZ při vzniku průmyslových havárií s únikem chemických, biologických látek a radiačního ohrožení.....	42
3.1.5 Využití jednotek pěší roty AZ při řešení migrační krize.....	43
3.1.6 Využití jednotek pěší roty AZ při hrozbě teroristických útoků	45
3.2 SLUŽBA JEDNOTEK PĚŠÍ ROTY AZ V OPERAČNÍM NASAZENÍ PŘI VÁLEČNÉM STAVU A STAVU OHROŽENÍ STÁTU	47
3.2.1 Střežení objektů důležitých pro obranu státu	47
3.2.2 Plnění úkolů Policie České republiky	48
3.2.3 Podíl jednotek pěší roty AZ při záchranných a likvidačních pracích	49
3.2.4 Podíl jednotek pěší roty AZ při zmobilizování válečně vytvářených jednotek	49
3.2.5 Podíl jednotek pěší roty AZ při přípravě zmobilizovaných jednotek	49
3.2.6 Podíl jednotek pěší roty AZ při doplňování ztrát u jednotek plnicích bojové úkoly.....	49
II PRAKTICKÁ ČÁST	50

4	ZÁKLADNÍ PROBLÉMY, KTERÉ LIMITUJÍ SCHOPNOSTI JEDNOTEK AKTIVNÍ ZÁLOHY PŘI JEJICH OPERAČNÍM NASAZENÍ NA ÚROVNI KRAJE.....	51
4.1	POPIS VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	51
4.2	POUŽITÉ METODY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	51
5	NÁVRH ZPŮSOBU POUŽITÍ PĚŠÍ ROTY AZ PŘI STŘEŽENÍ VYBRANÉHO OBJEKTU DŮLEŽITÉHO PRO OBRANU STÁTU.....	66
5.1	VŠEOBECNÁ SITUACE	66
5.2	ÚKOL JEDNOTKY AZ	66
5.3	CHARAKTERISTIKA A VÝZNAMNOST PRO OBRANU STÁTU	67
5.3.1	Město Bojkovice	67
5.3.2	Vodní dílo Bojkovice	67
5.3.3	Významnost pro obranu státu.....	68
5.4	ZPŮSOB PLNĚNÍ ÚKOLU (PROVEDENÍ) JEDNOTKOU AZ	69
5.4.1	Záměr boje	69
5.5	SCHÉMA A ROZMÍSTĚNÍ STANOVIŠŤ S TRASOU STRÁŽNÍCH POCHŮZEK	70
5.5.1	Strážní pravidla	72
5.5.2	Směrnice pro velitele stráže	78
5.6	LOGISTIKA A ADMINISTRATIVA	82
5.7	VELENÍ A SPOJENÍ.....	84
	ZÁVĚR	85
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	87
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	92
	SEZNAM OBRÁZKŮ	94
	SEZNAM TABULEK.....	95
	SEZNAM PŘÍLOH.....	96

ÚVOD

Na naší planetě se zvyšuje počet obyvatel a s tímto faktorem narůstá určité riziko nárůstu antropogenních hrozeb, které mohou ohrozit životy, zdraví a majetek ostatních lidí, ale i další hodnoty spojené s lidským životem a funkčností řídicích systémů. K této hrozbě se přidává ještě jedna a to je hrozba živelních pohrom a ekologických havárií. Ty se mohou vyskytnout ve formě živelních pohrom a taktéž ohrozit lidskou populaci.

Aby byla zajištěna obrana občanů státu před těmito hrozbami, musí být vytvořena schopná a silná obranná síla, která může v případě nutnosti použít dostatečné síly a prostředky k zabránění vzniku, zmírnění nebo odstranění těchto hrozeb.

V České republice je zajišťována ochranná funkce státu jako celku pomocí ozbrojených sil České republiky. Společně s platnou legislativou a jinými předpisy vytváří funkční celek disponující dostatkem prostředků k realizaci ochranné funkce státu. Kvůli vyskytujícím se hrozbám v dnešní společnosti, je zapotřebí rozšířit tyto obranné složky.

Ozbrojené síly ČR proto výrazně posilují jednotky Aktivní zálohy. Tato postupně se rozvíjející skupina jednotek je předurčena k plnění úkolů za všech krizových stavů. Nová legislativa rozšíří spektrum těchto jednotek a dovolí tím využít naplno schopnosti a možnosti členů Aktivní zálohy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OZBROJENÉ SÍLY ČESKÉ REPUBLIKY

V první kapitole diplomové práce jsou charakterizovány ozbrojené síly České republiky (dále jen „OS ČR“) jako celek, jejich určení a působnost, funkce, strukturální složení a základní pilíře, na kterých je její existence a funkčnost postavena. Konec první kapitoly uzavírá dílčí závěr o OS ČR.

1.1 Určení a působnost ozbrojených sil České republiky

Česká republika jako stát, naplňuje svoji roli státu tím, že zajišťuje vlastní ochrannou funkci. Tato funkce je naplněna a zajištěna přijetím ústavního zákona č.1/1993 Sb., Ústava České republiky společně se zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Vytvořením a rozvojem hierarchicky uspořádaného bezpečnostního systému ČR a jeho integrací s politickou, vojenskou, hospodářskou, finanční, legislativní, právní, sociální oblastí, společně s vnitřní bezpečností a ochranou obyvatel jsou zajišťovány bezpečnostní zájmy ČR. Zákonodárna, výkonná a soudní moc, územní samospráva a právnické i fyzické osoby, jako jednotlivé složky s vzájemnými vazbami i mimo bezpečnostní systém ČR a působností vyjádřených v legislativě, dávají základ bezpečnostnímu systému ČR. Správně fungujícím bezpečnostním systémem ČR můžeme zajistit preventivní přípravná opatření proti krizovým situacím, včas je identifikovat a účinně je zvládat. Bezpečnostní systém ČR funguje jako institucionální nástroj při vytváření a realizování bezpečnostní politiky státu. [11]

Bezpečnostní politika státu obsahuje základní státní zájmy a cíle, jakož i hlavní pravidla a nástroje k jejich dosažení. Ty zabezpečí svrchovaný a územně celistvý stát s demokratickými základy. Zajistí správnou činnost demokratickým institucím, ekonomický a sociální rozvoj státu s důrazem kladeným na ochranu zdraví, života a majetku občanů. V neposlední řadě je tvoří ochrana kulturních statků, životního prostředí a plnění bezpečnostních závazků na mezinárodní úrovni. Všechny tyto zájmy jsou definovány v Bezpečnostní strategii ČR 2015. [12]

Přijetí tohoto dokumentu proběhlo na základě zhoršující se situace v mezinárodním bezpečnostním prostředí s výrazným ovlivněním bezpečnosti v euroatlantickém prostoru. Počet zvýšených nároků je kladen na Severoatlantickou alianci (dále jen „NATO“). Na Evropskou unii (dále jen „EU“) i na dané jednotlivé členské státy, které s větší efektivitou reagují na množství bezpečnostních hrozeb. V dokumentu je v celkové míře zachována

základní struktura Bezpečnostní strategie z roku 2011 i východiska a bezpečnostní zájmy. Zpřesnění proběhlo u analýzy bezpečnostního prostředí podle aktuálních trendů. Novinky se týkají taky vymezení hrozeb a trendů s dopadem na bezpečnostní zájmy ČR, kde výčtem opatření předchází jejich vzniku. Dále v nové strategii proběhlo reflektování zvýšených nároků na připravenost ČR i dalších spojeneckých členů NATO a EU pružněji zareagovat v novém bezpečnostním prostředí. Proběhlo posílení důrazu k plnění závazků vůči spojencům a významu otázky zajištění vnitřní bezpečnosti.

V Bezpečnostní strategii ČR rozlišujeme zájmy státu dle důležitosti do tří kategorií a to na zájmy:

- životní,
- strategické
- a další významné.

Životní zájmy přetrvávají u svrchovanosti, územní celistvosti, nezávislé politice ČR a náležitostech vytvářející demokratický právní stát se zárukou a ochranou základních lidských práv a svobod obyvatel.

Do strategických zájmů ČR, souvisejících s obrannou politikou a možným povoláním ozbrojených sil se řadí: bezpečnost a stabilita euroatlantického prostoru, předcházení a úspěšné zvládnutí konfliktů v lokálních a regionálních rozměrech s jejich následným zmírněním následků. Nutnost udržení celosvětové upevňovací role a zvětšení efektivního jednání OSN, společně s posílením soudržné a efektivní práce NATO a EU, kde se jedná o funkční a věrohodnou transatlantickou vazbu. Dalšími strategickými zájmy jsou: ochrana obyvatelstva, obrana ČR, zajištěná kybernetická a vnitřní bezpečnost. Zajištění životních zájmů probíhá plněním strategických zájmů.

Další významné zájmy jsou prosazovány kvůli životním a strategickým zájmům, kde se předpokládá zvýšení odolnosti a její schopnosti společnosti čelit bezpečnostním hrozbám. Mezi ostatní významné zájmy řadíme: snížení kriminality s důrazem na hospodářskou kriminalitu, odhalování organizovaného zločinu a korupce, boj s informační kriminalitou, zvýšenou zpravodajskou ochranu a obranu pro ČR, vytvoření optimálních podmínek pro občanskou tolerantnost s potlačením extrémistických hnutí, zvýšení efektivní a profesionální úrovně u státních institucí. [3], [13]

V multilaterálních řešeních euroatlantických bezpečnostních hrozeb se svojí působností stávají OS ČR součástí systému. Při podílu na zajištění a udržení stabilní mírové situace

v Evropě je důležitým krokem průběžné rozvíjení a modernizování OS ČR a jejich nasazením do mezinárodních operací a misí. Tímto způsobem je zároveň posílena záruka kolektivní obrany a bezpečnosti i garantované výpomoci, v případě ohrožení bezprostřední hrozbou vůči vlastnímu teritoriu a obyvatelům. [3] [12]

1.2 Funkce ozbrojených sil České republiky

Působnost OS ČR v rámci NATO a EU spočívá v plnění požadované funkce obrany suverenity a zajištění územní celistvosti ČR se zapojením do kolektivní obrany spojeneckého území Organizace Severoatlantické smlouvy. Dále vykonává funkci mezinárodní spolupráce a funkci podpory civilních orgánů.

1.2.1 Funkce OS při obraně ČR a společné obraně NATO

Sdílení svých bezpečnostních a obranných zájmů s dalšími členskými zeměmi NATO je pro ČR krokem, kdy je Ministerstvo obrany odpovědné za obranu státu a koordinaci jeho přípravy. OS ČR musí plánovat, připravovat a uskutečňovat obranu svého státního území, při aliančním rámci kolektivní ochrany, dle článku číslo 5 vedeného v Severoatlantické smlouvě.

Na území ČR nebo mimo něj, v různých vzdálenostech od vlastních hranic, mohou probíhat operace nízké nebo vysoké intenzity v rámci kolektivní obrany. Operace vedené v nízké intenzitě mohou být prováděny s menším rozsahem využití aliančních sil a prostředků. V operacích vysoké intenzity se nasazují síly a prostředky Aliance v maximálním nasazení. Charakter a intenzitu odvetného boje proti ozbrojené ofenzivě na určitý počet aliancí, určují státy NATO podle aliančních principů a postupů.

Vedení obrany se dělí do dvou základních režimů. Je-li vyhlášen válečný stav. Ozbrojený konflikt dosáhne takové velikosti, kdy dojde k ohrožení svrchovanosti a územní celistvosti České republiky a to, probíhá-li obrana na vlastním nebo blízkém spojeneckém území. Dojde k převedení Ministerstva obrany na válečnou organizační strukturu a válečnou organizaci velení a řízení. ČR poskytne díky obrannému plánování NATO vybrané síly a prostředky do subalternity příslušných orgánů aliance. Ostatní nepředané síly spadají pod velení Generálního štábu Armády České republiky (dále jen „GŠ AČR“). Zabezpečení vlastních jednotek v operačním nasazení a současném plnění úkolů spojených s přípravou státního území k obraně a armádní podpoře spojenců NATO provádí OS ČR. Vojenským orgánům připadá pod odpovědné velení správa letového provozu skrz vzdušný prostor ČR.

Dalším režimem se stává obrana aliančního teritoria, při kterém není nutností vyhlášení válečného stavu. ČR poskytne díky obrannému plánování NATO vybrané síly a prostředky do subalternity příslušných orgánů aliance. OS ČR zabezpečí vlastní jednotky v operačním nasazení, dále plní úkoly mírové organizační struktury a provádějí plánovaná represivní opatření, se záměrem připravit Armádu České republiky na přestup do vyšších stupňů bojové pohotovosti. Hrozby s nízkou intenzitou na území ČR může řešit stát sám pomocí ozbrojených sil, nebo může požádat o podporu NATO. [1] [2]

1.2.2 Funkce OS v rámci mezinárodní spolupráce

Spolupráce OS ČR s dalšími ozbrojenými silami je založena na základech mezinárodních smluv. Další z činností je podpora míru a bezpečnosti, hlavně v účasti na zahraničních misích a operacích. Krizové situace se řeší zejména komplexními operacemi s vyžadujícími politickými, civilními a vojenskými opatřeními a nástroji. Při operaci není vyloučeno, že se bude charakter úkolů střídat nebo prolínat a proměnlivě měnit intenzita bojových fází. Protivníková taktika boje bývá obvykle asymetrická, kde se často ztrácí hraniční teritorium bojové zóny a civilního zázemí.

Při operacích sloužících k nastolení mírové situace, není potřeba souhlasné dohody zapojených bojujících stran. Cílovým požadavkem je donutit účastníky konfliktu složit zbraně a prostředky, přestat páchat násilné činy na civilním obyvatelstvu a neutralizovat ozbrojené síly. OS ČR mají deklarované politicko-vojenské ambice ČR subalternitovat síly a prostředky příslušným aliančním orgánům, se schopností funkčního adekvátního charakteru, prostředí, míry intenzity boje a musí zabezpečovat operační nasazení. Podobných metod se využívá při provádění operace v rámci EU, nebo je-li vytvořena koalice.

Operace sloužící k podpoře nebo udržení mírové situace jsou obvykle se souhlasným dohodnutím zainteresovaných stran. Účelem těchto operací je předcházení vzniku nebo eskalace již probíhajícího konfliktu. Dále se dohlíží na bojovou aktivitu ozbrojených sil na obou stranách, zabraňuje se jim k opětovnému boji a násilnému ohrožování života a zdraví obyvatelstva, tím se zajišťuje postupná stabilizace a obnova života v míru. [2]

Taktéž jsou OS ČR vyčleněny síly a prostředky do subalternity daných orgánů aliance v mezi deklarované politicko-vojenskými ambicemi ČR, kde obstarávají zabezpečenou operační působnost.

Operace v rámci mezinárodní spolupráce mohou obsahovat podporu ve formě evakuace civilního obyvatelstva, zmírnění a odstranění následků katastrof nebo pomoci při humanitárních, pátracích a záchranných operacích. OS ČR mohou svou činností pomáhat při přípravě a výcviku ozbrojených sil a splňují tak rámec reformování, nebo budování místních obranných sektorů. Cílem činnosti OS ČR a dalších aktérů z civilních, vládních i nevládních organizací, podílejících na účinném řešení krizové situace, je koordinace společných aktivit nebo společná spolupráce. Bez těchto kroků by se v nestálém bezpečnostním prostředí a komplexně řešených operacích, nedosáhlo vytyčeného cíle s použitím pouze vojenských prostředků. K této společné práci jsou OS ČR vybaveny adekvátními schopnostmi. Je vyžadována velká pružnost a schopnost plnit více funkcí nasazovaných jednotek OS ČR, plnit více funkcí při těchto komplexních operacích s proměnlivostí spolupracujících aktérů v určitých operačních fázích. Tato společná spolupráce začíná v době, kdy se plánuje účast v operacích. Krizové situace v mezinárodních operacích, vyskytující se mimo teritorium států NATO a EU by měly být řešeny se společnou pomocí místního obyvatelstva, s ohledem na jiné prostředí, kulturní a sociální rozdíly. Důležitou funkcí OS ČR je taky možnost uskutečnění civilní operace nebo pozorovatelské mise mezinárodních organizací. [2]

1.2.3 Funkce OS při podpoře civilních orgánů

Podpora OS ČR může být využita integrovaným záchranným systémem (dále jen „IZS“), v případech vzniku živelních pohrom, průmyslových katastrofách a dalších vážných situacích. Využívají se ve fázi záchranných a likvidačních prací. Disponibilita rozsahově nezbytných a dostupných sil a prostředků je využívána k asistenčnímu řešení krizových situací na území ČR, nebo při účasti na mezinárodních záchranných a humanitárních operacích. V případě potřeby existuje možnost nasazení zdravotnického, ženižního, chemického útvaru a jednotek nebo části jednotek, které mohou disponovat potřebnými možnostmi plnění úkolu. Dle potřeby se povolávají a nasazují i jednotky Aktivní zálohy (dále jen „AZ“). Jednotky OS ČR se využívají i ke střežení objektů důležitých pro obranu státu (dále jen „ODOS“), jako posila Policie ČR při zajištění ochrany státních hranic a k plnění úkolů služeb pořádkové policie nebo ochranné služby. OS ČR, mohou zajistit leteckou přepravu pro ústavní činitele, zdravotnickou přepravu nebo rozhodnutím vlády zabezpečí významné kulturní, vzdělávací, sportovní a společenské akce. Využití této přepravy je možné i v případě situace ohrožující život, zdraví, majetek a životní prostředí,

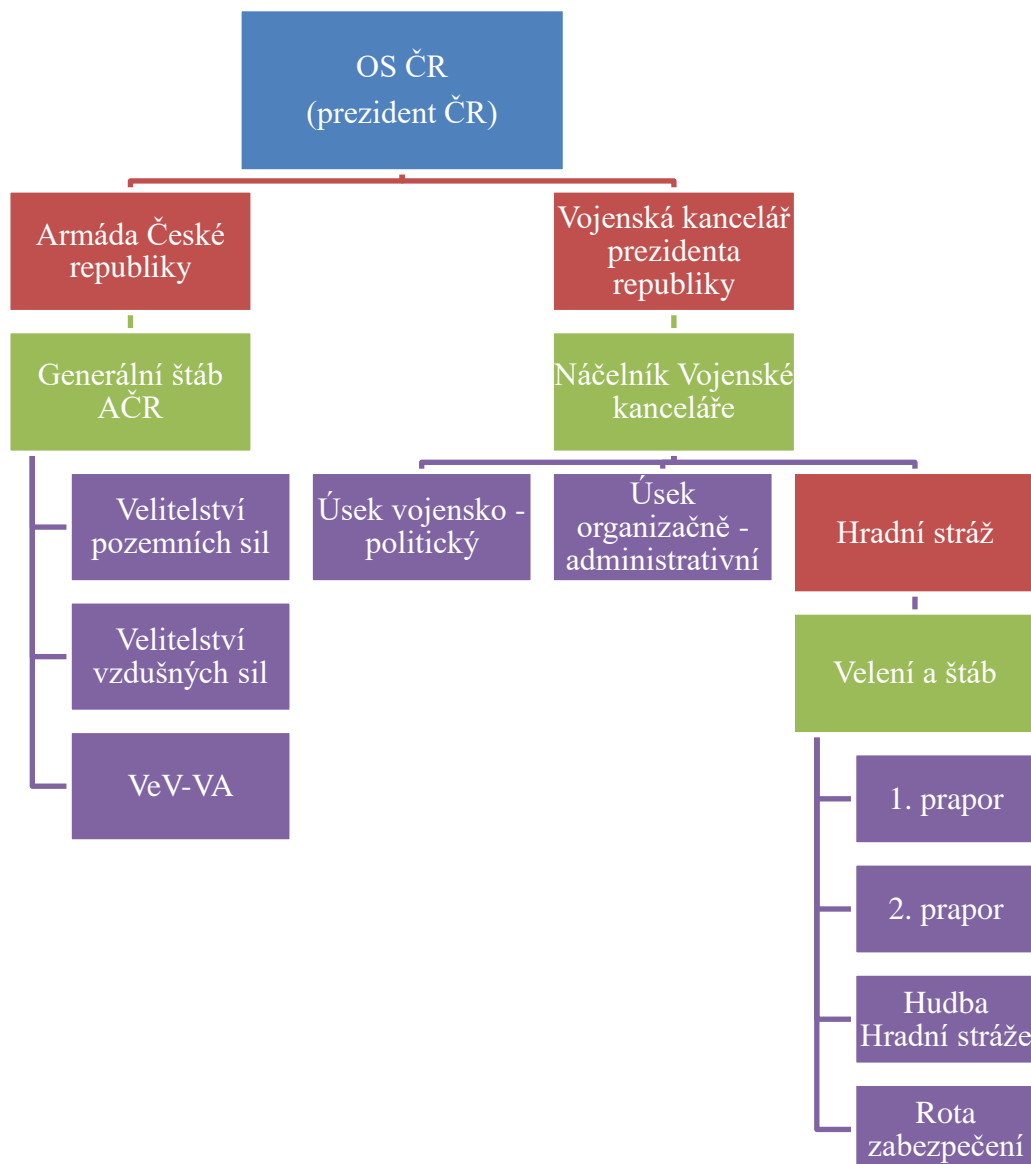
kdy jsou disponibilní OS ČR svými vojenskými technologiemi vhodnými k odstranění hrozeb. [2]

1.3 Struktura ozbrojených sil České republiky

Ozbrojené síly ČR tvoří tři složky:

- Armáda ČR,
- Vojenská kancelář prezidenta republiky,
- Hradní stráž.

Tyto složky jsou dále strukturovány. Struktura OS ČR je zobrazena na obrázku č. 1.

Obr. 1 Struktura OS ČR [15] [17] [19]

Mezi OS ČR řadíme Vojenskou kancelář prezidenta republiky. Jejím posláním je plnění úkolů v souladu s § 26 zákona č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky, zajišťováním výkonu prezidentských pravomocí a úkolů souvisejících s vedením Hradní stráže. V čele Vojenské kanceláře stojí náčelník Vojenské kanceláře. Vojenskou kancelář prezidenta republiky dále tvoří vojensko-politický a organizačně-administrativní úsek. Vrchním velitelem ozbrojených sil České republiky je prezident ČR Miloš Zeman. [19]

Jako hlavní složku OS ČR představuje Armáda České republiky. Armáda České republiky (dále jen „AČR“) je zainteresovaná v integrované vojenské struktuře NATO, v obranném, operačním a civilním systému nouzového plánování a plní procedurální a organizační aspekty jaderných konzultací. Dále se AČR zapojuje v rámci Evropské unie do cvičení a operací společně s ostatními jednotkami členských států EU.

AČR je řízena Ministerstvem obrany (dále jen „MO“), které jako ústřední orgán státní správy zabezpečuje obranu ČR, řídí AČR a stará se o správu vojenských újezdů na území ČR. MO zpracovává:

- návrh vojenské obranné politiky státu,
- koncepci operační přípravy státního území,
- potřebná opatření k zajištění obrany státu vládě ČR, Bezpečnostní radě ČR a prezidentu ČR.

Povinnou činností MO je povolávání občanů ČR k plnění branné povinnosti obrany státu. Dle rámce evropských bezpečnostních struktur musí organizovat společnou činnost s ostatními armádami států. Tyto činnosti upravuje § 16 zákona 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČSR. [31] [14]

Součástí MO je Generální štáb AČR, který velí AČR a plní úkoly v rozsahu působnosti, dle stanoveného právního předpisu. Do vrcholu vedení Generálního štábu AČR se dostává jmenováním prezidenta ČR s návrhem vlády a projednáním v příslušném výboru Poslanecké sněmovny náčelník Generálního štábu AČR (dále jen „NGŠ“). Prezidentovou pravomocí s návrhem vlády je také jeho odvolání. Nadřízeným NGŠ je ministr obrany. Na postě nynějšího NGŠ stojí armádní generál Ing. Josef Bečvář.

V organizační struktuře AČR jsou:

- velitelství pozemních sil,
- velitelství vzdušných sil,

- velitelství výcviku – Vojenská akademie.

Pozemní síly připravují a vytváří úkolová uskupení, která jsou předurčena k plnění taktických nebo operačně – taktických úkolů v ČR nebo mimo ni a zákoně určených úkolech na území ČR. Do těchto úkolů patří obranná a útočná bojová činnost, ochrana komunikačních cest, zajištění ochrany pro objekty a prostory, které se nenalézají v oblasti přímého boje, monitoring průběhu situace v zadaném sektoru. Dále pak zajišťují ochranu civilního obyvatelstva při operacích mimo ČR, střežení státních hranic, relevantních objektů na území ČR a plnění úkolů vedoucích k prospěchu Policie ČR. Pozemní síly, mohou preventivně nebo s určitou reakcí, plnit úkoly při řešení krizové situace národního a aliančního rozměru. Správnou organizací lze úspěšně splnit cíle úkolu s využitím části nebo všech pozemních sil a to na vlastním nebo mezinárodním území. Na žádost IZS se s použitím sil a prostředků pozemních sil AČR se podílejí na záchranných a likvidačních pracích při vzniklých mimořádných událostech. Pozemní síly AČR se skládají z bojových sil, bojových sil podpory a sil bojového zabezpečení. Bojové síly, tvoří dvě brigády, s celkovým počtem osmi praporů. Síly bojové podpory, tvoří čtyři pluky a centrum civilně vojenské spolupráce a psychologických operací. A síly bojového zabezpečení tvoří jeden pluk o třech praporech. [15]

O zabezpečení suverenity, obranyschopnosti, územní celistvosti a vzdušného prostoru ČR se starají vzdušné síly AČR. Náplní úkolu těchto sil je zajištění obrany vzdušného prostoru území ČR v rámci integrovaného systému protivzdušné a protiraketové obrany NATO, který v případě ohrožení podpoří aktivace Národního posilového systému protivzdušné obrany. V mírovém stavu jsou využity vzdušné síly k pátracím a záchranným akcím typu Search and Rescue (SAR) a poskytují pomoc pro letecké posádky, které se dostaly do nouze. Dále zajišťují leteckou záchrannou službu ze stanoviště Plzeň - Líně, lety ve prospěch Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM), přepravu ústavních a vládních činitelů a jsou součástí IZS pro pomoc při katastrofách a živelních pohromách. Při ozbrojeném konfliktu tyto síly bojují o vzdušnou nadvládu, přímou bojovou podporu pozemních sil a zajišťují průzkum, vzdušnou přepravu a dopravu potřebného materiálu k vojsku. Vzdušné síly v případě plnění smluv NATO vyčlení jednotky a útvar vzdušných sil s prostředky, pro úkolové uskupení mezinárodních operací. Použití této jednotky se uplatňuje při zahraničních operacích. V mírovém stavu se vzdušné síly zapojují do plnění úkolů, daných legislativou meziresortními dohodami. Struktura vzdušných sil AČR je dělena do tří jednotek. První bojovou jednotku tvoří dvě letecké základny. Druhá jednotka

bojové přípravy je participována na jednu základnu a dva pluky. Třetí jednotku bojového zabezpečení představuje Správa letiště v Pardubicích. [26]

Další složkou OS ČR je Hradní stráž. Je podřízena náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky. Specifický útvar je složen z příslušníků AČR s důrazem na specifické vlastnosti jedince. Legislativní ukotvení úkolů má Hradní stráž v § 28 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky. Složení útvaru odpovídá brigádní velikosti jednotky, s celkovým počtem 653 osob z toho je tvořena 73 důstojníky, 91 praporčíky, 446 poddůstojníky a 43 občanskými zaměstnanci. Organizace útvaru, zahrnuje:

- velení a štáb,
- 1. prapor,
- 2. prapor,
- Hudbu Hradní stráže,
- rotu zabezpečení.

Hradní stráž zabezpečuje vnější ostrahu objektů a zajišťuje vojenské pocty. Hradní stráží velí plk. Ing. Petr Prskavec. [17] [18]

Hlavní funkcí OS ČR je vždy co nejefektivněji a nejlépe zabezpečit obranu na území České republiky se zásadami pro využití kolektivní obrany definované Washingtonskou úmluvou (článek 5), NATO.

1.4 Legislativní rámec OS ČR

Obrana ČR se zajišťuje podle platných právních předpisů, zákonů a vyhlášek, kde v hlavní části stojí Ústava ČR; ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky; zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky; zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání; zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky; zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů a další související zákony.

Do normativních aktů MO ČR, v oblasti OS ČR, řadíme tyto Koncepce:

- Koncepce mobilizace OS – je důležitou aktualizací Koncepce z roku 2005; hlavním cílem koncepce, je reflektování optimalizace bezpečnostního systému ČR, respektování české bezpečnostní strategie a obranné strategie ČR,

- Koncepce AZ OS ČR,
- Koncepce operační přípravy státního území ČR – rozvíjí připravenost AČR k podpoře hostitelské země a střežení ODOS,
- Koncepce přípravy občanů k obraně státu – slouží k popisu cílového stavu systému přípravy občanů k obraně státu, vytvoření odpovídající legislativy v procesním rámci oblasti, posílení role MO a dalších ministerstev; prioritním prvkem koncepce je spojení „občan - stát“, kde hraje důležitou roli připravenost občana státu k jeho obraně v případě napadení,
- Koncepce výstavby Armády České republiky 2025 – cílem koncepce je stanovení rozsahu a způsobu, kterým se má docílit konkrétně určených schopností a zajistit tak politicko – vojenské ambice ČR, úkoly a závazky do roku 2025. [30]

Cílem této kapitoly bylo charakterizovat určení, působnost a strukturu ozbrojených sil České republiky. Velikost OS ČR a podmínky, v kterých fungují, se neustále mění. Cíle vedoucí k zajištění obrany zůstávají stejné.

2 AKTIVNÍ ZÁLOHA JAKO SOUČÁST ZÁLOHY OZBROJENÝCH SIL ČESKÉ REPUBLIKY

V druhé kapitole diplomové práce je analyzováno určení AZ, vyjádřené zejména v koncepčních dokumentech, které vytváří základ pro AZ. Dále je popsáno strukturální uskupení jednotek při Krajských vojenských velitelstvích (dále jen „KVV“) se současným stavem AZ v OS ČR.

2.1 Historie Aktivní zálohy

Nynější systém AZ nebyl v letech 1918 – 1989 znám. Pojem AZ v tomto období neexistoval. Se vznikem systému dobrovolných záložních sil se datuje období první republiky. Pro Československou republiku upravoval zákon č. 193/1920 Sb., Branný zákon republiky Československé ze dne 19. 3. 1920, povinnost o přeložení branců prezenční služby do zálohy. Tato záloha se dále dělila na 1. zálohu a 2. zálohu. Dle daných předpisů se tito příslušníci zařazovali do určitých funkcí a k vykonání povinných služebních cvičení ve zbraní. Soustavně byla realizovaná dobrovolná branná příprava, kterou tvořilo více občanských spolků. Tato činnost nebyla legislativně zakotvena v branném zákoně. V období první republiky začínalo svou aktivní činností významně přispívat k plnění zejména strážních úkolů množství dobrovolnický tvořených vojenských útvarů. Ty dokázaly nahradit pravidelnou armádu. Do těchto uskupení se nejvíce zapsaly svou činností tělovýchovná organizace Sokol a dělnické jednoty, Slovácká brigáda a čtyři pluky Stráže svobody.

V září roku 1938, při vyhlášení mobilizace, proběhlo povolání záložníků (nad 40 let) a mladších příslušníků 1. zálohy. V roce 1939, v době probíhajícího protektorátu Čechy a Morava, na Československém území se k odboji zprvu hlásily osoby dobrovolně, poté byl vydán zahraničním Československým národním výborem v Paříži (výcvikové středisko Agde) mobilizační rozkaz. Stávající branný zákon spolu s brannými předpisy byl v letech 1944 – 1945 aplikován na osvobozeném území Československé republiky.

Poválečné období přineslo nový zákon č. 92/1949 Sb., branný zákon ze dne 23. března 1949. Zákon nově upravoval vojenská cvičení pro záložníky. O zabezpečení branné přípravy se do tohoto období staralo více spolků, mezi ně patřila tělovýchovná organizace Sokol a spolek Svaz brannosti. Roku 1951 tyto funkce přebral Svaz pro spolupráci s armádou tzv. SVAZARM. V dalších letech od roku 1945 až po rok 1989 nebyla

československá armáda k mobilizaci využita. Záložníci byli povoláni ke cvičením v Maďarsku roku 1956, kde probíhala politická krize, nebo při Karibské krizi. [20]

Nynější systém AZ a jeho fungování se datuje od roku 1999, kdy byli záložníci povoláni tehdejším NGŠ generálem Jiřím Šedivím, k prvnímu dobrovolnému cvičení vedenému pod záštitou AČR. Na základě tzv. vojenských cvičení dobrovolných se zakotvením v zákoně č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), dal za vznik novým útvarům AZ. Nově se vyskytuje pojem aktivní záloha dobrovolná. Následně se tato cvičení pořádají do roku 2003 pod vedením jednotlivých útvarů AČR. Vytvoření současných jednotek AZ se datuje na 1. leden 2004. Dochází k vytvoření 14 pěších rot, spadajících pod jednotlivá KVV. Tento počet jednotek se považuje za směrodatný základ AZ k následnému vývoji, založeném na dodržení legislativních norem ČR. Pro zakládání jednotek AZ sehrál důležitou roli zájem, vstřícné jednání a vlastenectví, kdy přicházeli zájemci, založení těmito prvky s pochopením vlasteneckého smýšlení, obrany svojí vlastní země a všech náležitostí vytvářející demokratický stát.

Mezi hlavní důvody ke vzniku AZ patří:

- naplňování požadavků současné koncepce OS ČR, kde se jedná o minimalizaci AČR,
- zrušení povinné základní vojenské služby,
- demografický vývoj a rostoucí možnosti civilního sektoru,
- provázanost civilního a armádního zaměstnání.

2.2 Určení a úkoly Aktivní zálohy

Aktivní záloha je důležitá součást zálohy OS ČR, vytvořená dle armádních požadavků spadajících pod zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ale také ze zájmu vojáků v záloze. AZ je dle platné legislativy předurčena k doplnění stavu OS ČR při krizových stavech, jako je válečný stav a stav ohrožení státu. Válečný stav může být vyhlášen v případě napadení ČR, nebo při plnění mezinárodních smluvních závazků o společné obraně proti napadení a to dle zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR. Stav ohrožení státu se vyhláší při bezprostředním ohrožení svrchovanosti státu, jeho územní celistvosti nebo demokratických základů. Jeho ukotvení vyplývá ze zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR. [10]

Obr. 2 Nové logo AZ [21]

Dále se AZ zapojují do řešení krizových situací nevojenského charakteru. U těchto krizových situací plní činnosti zamezující újmu na zdraví, lidských životech a majetku při působení negativních vlivů živelních pohrom, ale také při odstraňování jejich následků. Nedílnou činností jednotek AZ je ODOS, kde je hlavním činitelem zhoršená bezpečnostní situace na území ČR. O operačním nasazení jednotek AZ rozhoduje vláda ČR. [4] [21]

2.2.1 Koncepte AZ OS ČR

Koncepce AZ je strategickým dokumentem Ministerstva obrany. Slouží pro stanovení cílů a postupů při tvorbě, použití a vývoji AZ OS ČR v zajišťování bezpečnostního systému ČR v střednědobém období. Obsah Koncepce AZ pramení z koncepce mobilizace OS ČR a Optimalizace bezpečnostního systému ČR, kdy soustavně plní záměry, které vyplývají ze strategického dokumentu Bílá kniha o obraně. Cíl Koncepce AZ spočívá v revitalizování a posílení role AZ při zajišťování obrany ČR. Navrhovaná opatření, úpravy a změny jsou zaměřeny na zlepšení systému vytváření AZ, které se projeví v celém činnostním řízení rezortu Ministerstva obrany. Společně s politicko-vojenskými ambicemi ČR a předpokládanými finančními parametry rezortu MO vytváří tento strategický dokument mnoho základních předpokladů pro důležitější zainteresování vojáků AZ do celku při zajišťování obrany ČR a plněním úkolů společné obrany spolu s aliančními závazky.

Koncepce AZ stanovuje dle základních východisek a směrů pro vytváření, následný rozvoj a možnosti operačního nasazení AZ s návazností ke všem druhům vojenských jednotek a poskytovaným službám OS ČR. Základní analýzy definují prostředí, v němž se budou AZ vytvářet a používat. Analýzou souladu požadovaných schopností OS ČR s potřebami bezpečnostního prostředí dochází ke stanovení priorit tvorby AZ, konkretizování možných způsobů použití AZ.

Systematickým zvyšováním počtu příslušníků jednotek AZ lze minimalizovat počet negativních dopadů na možnosti a schopnosti OS ČR, při dalším možném rozpočtovém snižování v rezortu MO. [4]

2.3 Legislativní rámec Aktivní zálohy

Aktuální změnou prošla legislativa zabývající se obrannou politikou státu. Jedná se následující tři zákony a to:

- zákon ze dne 13. ledna 2016 č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze,
- zákon ze dne 13. ledna 2016 č. 46/2016 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon ze dne 13. ledna 2016 č. 47/2016 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Nově vznikl zákon č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze. Tento zákon charakterizují legislativní opatření, kterými se má docílit většího zatraktivnění služby v AZ a tím i následného zvýšení počtů vojáků v záloze. [45]

Novelou č. 46/2016 Sb., se mění zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR, kde dochází k zefektivnění operačního nasazení příslušníků AČR při vzniku živelních katastrof. Tato novela přinesla nové znění vojenské přísahy, kterou musí voják složit. Text zní následovně:

„Já, voják, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice.

Budu vojákem statečným a ukázněným, budu plnit úkoly ozbrojených sil a budu dodržovat právní a vojenské předpisy. Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně, připravovat se k obraně České republiky a budu ji bránit proti vnějšímu napadení.

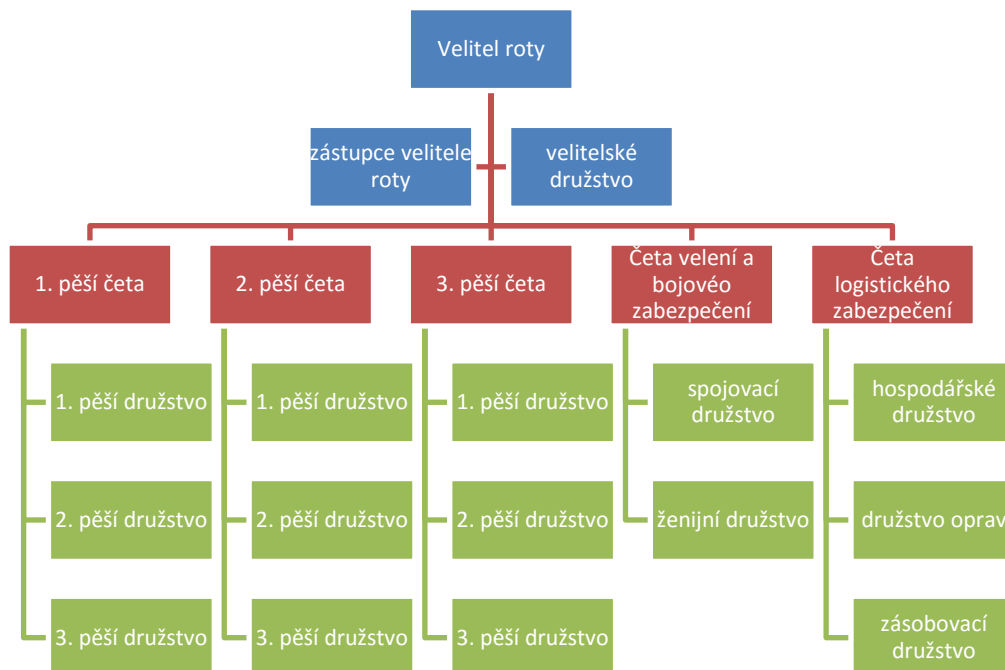
Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život.

Tak přísahám!“. [46]

Poslední novelou č. 47/2016 Sb., dochází ke změně zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). Novinky se týkají dobrovolných odvodů, cvičení a celkové nové vize AČR. Všechny tyto nové zákony nabývají účinnosti dnem 1. července 2016. [47]

2.4 Struktura jednotek AZ

Strukturální složení jednotek AZ je děleno podle platného zákona 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). Pro doplňování ozbrojených sil se z vojáků v záloze vytváří záloha ozbrojených sil (dále jen "záloha"). Záloha se skládá z povinné zálohy a z aktivní zálohy. S nabytím účinnosti novely č. 47/2016 Sb., budou pojmy povinná záloha a aktivní záloha nahrazeny slovy aktivní záloha.

Obr. 3 Struktura pěší roty AZ

Aktivní záloha se dělí na jednotku:

- bojovou – základní obsazení bojové jednotky u AZ tvoří vojáci z povolání, kteří ukončili aktivní službu a následně byli zařazeni do systému AZ. Tato jednotka AZ může být o velikosti praporu, roty nebo čety. Lze ji požit k operačnímu nasazení mimo území ČR.
- teritoriální – tato jednotka je tvořena dle paragrafu 5, odstavec 1 zákona č. 585/2004 Sb., (branný zákon). Do jednotek jsou přednostně umisťováni vojáci v záloze z místního regionu, pod velením příslušného KVV. Dle stále platné legislativy je možné použít tyto jednotky pouze k operačnímu nasazení na území ČR. Velikost teritoriálních jednotek je vymezena počtem na roty (150 osob) a v případě mimořádného stavu (válečný stav, stav ohrožení státu) je vytvořen

prapor o velikosti 750 osob. V případě mobilizace tvoří základní jádro pro příjem i výcvik povolovaných záloh. [22]

- vojenské policie – do této jednotky jsou přednostně umísťováni vojáci v záloze, kteří v minulosti sloužili u ozbrojených bezpečnostních sborů, útvarů AČR a městské policie. Cílem jednotky je plnění úkolů posílení policejní ochrany, nebo dle rozhodnutí náčelníka vojenské policie může pracovat na úkolech samostatně. Policejní úkoly musí dle platného zákona č. 300/2013 Sb. (zákon o Vojenské policii) řešit společným výkonem s přímým vedením vojenského policisty, který za společně prováděné úkoly plně zodpovídá, [23]
- vojenského zpravodajství – tato jednotka je ve fázi přípravy.

Struktura jednotlivých útvarů je rozdělena dle příslušného kraje:

- hlavní město Praha – 111. pěší rota AZ (pod KVV Praha hlavní město); skupina vojenských kaplanů AZ při posádkovém velitelství Praha,
- Středočeský kraj – 121. pěší rota AZ (pod KVV Praha hlavní město),
- Jihočeský kraj – 241. pěší rota AZ (pod KVV České Budějovice); Záchraná četa – AZ u 151 žpr. Bechyně (pod 15. ženijním plukem – 151. ženijní prapor Bechyně),
- Jihomoravský kraj – 241. pěší rota AZ (pod KVV Brno),
- Moravskoslezský kraj – Pěší rota AZ pplk. Josefa Otiska (pod KKV Ostrava),
- Plzeňský kraj – 171. pěší rota AZ (pod KVV Plzeň),
- Ústecký kraj – pěší rota AZ gen. Sochora (pod KVV Ústí nad Labem); mechanizovaná rota - AZ u 41. mpr (pod 4. brigádou rychlého nasazení – 41. mechanizovaný prapor Žatec),
- kraj Vysočina – 191. pěší rota AZ (pod KVV Jihlava),
- Olomoucký kraj – 221. pěší rota AZ (pod KVV Olomouc); mechanizovaná četa – AZ u 72. mpr (pod 7. mechanizovanou brigádou – 72. mechanizovaný prapor Přešlavice); tanková rota – AZ u 73. tpr 7. mb (pod 73. tankovým praporem Přešlavice); průzkumná četa – AZ u 102. pzpr (pod 102. průzkumným praporem Prostějov); rota speciálního průzkumu „Z“ – AZ u 601. skss (pod 601. skupinou speciálních sil Prostějov); rota AZ Vojenské policie (pod velitelstvím Vojenské policie Olomouc),
- Královéhradecký kraj – 131. pěší rota AZ (pod KVV Hradec Králové),
- Liberecký kraj – 141. pěší rota AZ (pod KVV Liberec),

- Pardubický kraj – 201. pěší rota AZ (pod KVV Pardubice),
- Zlínský kraj – 231. pěší rota AZ (pod KVV Zlín),
- Karlovarský kraj – 161. pěší rota AZ (pod KVV Karlovy Vary). [24]

Velikost pěších rot AZ je stanovena na velikost 150 osob. Do budoucna by se tento stav měl zvýšit na 170. Celková početnost členů u dalších jednotek AZ je individuální.

2.5 Možnosti operačního nasazení AZ

Současná legislativa dovoluje použít jednotky AZ k úkolům, které se plní v době míru nebo stavu ohrožení státu a válečném stavu, kde se jedná o mimořádnou službu na území ČR a v nedostatečném časovém rozmezí k plnění některých úkolů. Jejich nasazení je předurčeno k využití při řešených krizových situacích. Nový zákon o AZ a novely v legislativě tyto možnosti značně rozvíjí se tak AZ dostává do popředí.

2.5.1 Možnosti AZ v době míru

Vojáci AZ se v době míru mohou povolát na:

- vojenské cvičení – slouží k přípravě vojáka v záloze k plnění úkolů OS; při prvním uzavření dohody o zařazení do aktivní zálohy v délce do 8 týdnů v kalendářním roce, v dalších letech v délce do 3 týdnů v kalendářním roce; při uzavření další dohody o zařazení do aktivní zálohy vykonává voják v aktivní záloze vojenské cvičení v délce do 3 týdnů v kalendářním roce,
- výjimečné vojenské cvičení – na toto cvičení se povolávají vojáci AZ, v případě nutnosti zapojení se do záchranných prací při živelních pohromách, nebo jiných situacích, kde může dojít k ohrožení života, zdraví a majetkových hodnot; na výjimečné vojenské cvičení lze povolát vojáka AZ v délce do 14 dnů v kalendářním roce na základě nařízení vlády; vláda nařízením stanoví počty vojáků v aktivní záloze a dobu, na kterou se povolají,
- záchranné práce, které se provádějí při pohromách a jiných situacích se schopností ohrožení životů, zdraví a značných majetkových hodnotách; mohou se účastnit na likvidačních činnostech vzniklých důsledkem působení těchto pohrom,
- řešení migrační krize na území ČR, která na ČR působí společenskými a ekonomickými vlivy pro společnost,
- při řešení hrozby teroristických útoků s úmyslným poškozením ústavního zřízení, obranyschopnosti republiky, narušením nebo zničením politické, hospodářské nebo

sociální struktury republiky a mezinárodních organizací, teroristické útoky mají také zstrašovat obyvatelstvo nebo protiprávním jednáním donutit vládu nebo jiné státní orgány a mezinárodní organizace ke konání, opomíjení nebo trpění. [48]

Nové legislativní akty pozměňují:

- vojenské cvičení – kterým voják AZ plní úkoly OS a dále ho průběhem rozdělujeme do bloků pravidelného vojenské a dobrovolného vojenského cvičení; pravidelným vojenským cvičením se připravuje voják v AZ a dobrovolným vojenským cvičením je připravován voják v záloze,
- pojem výjimečné vojenské cvičení je nahrazen slovy „*služba v operačním nasazení*“,
- délku výkonu pravidelného vojenského cvičení, kdy se v prvním roce svého zařazení do AZ účastní 12-ti týdenního a v následujících letech 4. týdenního cvičení, dle plánovaného zařazení, úrovně vycvičení a odborné připravenosti vojáka v AZ,
- přípravu na operační nasazení provádí voják AZ pravidelné vojenské cvičení v celkové délce 12 týdnů,
- v případě žádosti o účast na dobrovolném vojenském cvičení, směřuje tato žádost na KVV, kde uvádí zájemce obecné náležitosti i s rodným číslem; toto cvičení poté vykonává v celkové délce 12 týdnů; o stavu vyřízení žádosti rozhodne KVV, dle daného stavu a potřeb k zajištění obrany státního území; v případě akceptování žádosti o dobrovolné cvičení, se zájemce povolává nejdéle do 2 let ode dne podání žádosti na KVV. [45] [47]

2.5.2 Možnosti AZ při válečném stavu a stavu ohrožení státu

V případě nutnosti vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, kdy jsou některé z podmínek pro fungující stát ČR dle platné legislativy porušeny, nebo dojde-li k plnění mezinárodních závazků o společné obraně proti napadení, se mohou jednotky AZ podílet na úkolech, kterými se řeší daná situace.

Jednotky AZ při vyhlášení válečného stavu nebo stavu ohrožení státu, mohou:

- střežit objekty důležité pro obranu státu (ODOS) – probíhá střežení vysílačů, tunelů, elektráren, trafostanic, železničních stanic, továrních objektů, vodních nádrží a dalších vybraných objektů,

- plnit úkoly Policie ČR – zajišťování ochrany na státní hranici; plnění úkolů pořádkové policie nebo ochranné služby; dále se provádí hlídkování a střežení vybraných objektů nebo území, vytvářejí se clony a provádí se pozorovatelská činnost z pevných stanovišť,
- svojí účastí plnit úkoly v rámci záchranných prací – provádí se stejné činnosti jako v době míru,
- svojí činností zmobilizovat válečně vytvářené jednotky – vytváří se organizační jádro, které slouží k zmobilizování válečných jednotek, naváží se materiál určený k jejich zmobilizování a vytváří se, jednotlivé pracoviště k příjmu osob, potřebného materiálového a technického vybavení,
- svojí činností připravovat zmobilizované jednotky – povoláním příslušníků AZ do mimořádné služby, zde dochází k jejich následnému umístění do velitelských a instruktorských funkcí, sloužících pro výcvik zmobilizovaných jednotek,
- doplňovat ztráty u jednotek plnících bojové úkoly - povoláním příslušníků AZ do mimořádné služby, zde dochází k zařazování k bojovým jednotkám pro úhradu ztrát. [48]

Doba míru není zaručena a kvůli tomu dochází k nutným potřebám zajistit plnohodnotnou obranu státu jako takového s využitím všech sil a prostředků k tomu potřebným.

Rychle se vyvíjející situace ve světě nutí stát k rychlé reakci na možné hrozby. S tím je spojen systém Aktivních záloh doplňující stavy v AČR.

3 SPECIFIKACE A ANALÝZA ZÁKLADNÍCH TYPŮ OPERAČNÍHO NASAZENÍ JEDNOTEK PĚŠÍ ROTY AKTIVNÍ ZÁLOHY NA ÚROVNI KRAJE

3.1 Služba jednotek pěší roty AZ v operačním nasazení v době míru

Jednotka AZ operuje v době, kdy není vyhlášen žádný krizový stav, ale vznikne hrozba, která může ohrozit lidské životy, zdraví a majetek nebo dojde k porušení legislativních aktů.

3.1.1 Vojenské cvičení a výjimečné vojenské cvičení jednotek pěší roty AZ

Pro vojáka AZ začíná vojenské cvičení nebo výjimečné vojenské cvičení vydáním povolávacího rozkazu, který je dotyčnému doručen do vlastních rukou a to nejméně se 4 týdenním předstihem před těmito cvičeními. Výjimku tvoří nastoupení na výjimečné vojenské cvičení, kde lze povolát vojáka AZ i dříve dle potřeby na zabezpečení záchranných prací. Povinností vojáka AZ je dostavit se k výkonu daného cvičení v termínu uvedeném na povolávacím rozkaze s prokázáním své totožnosti a k následné lékařské prohlídce, kterou provede vojenský lékař. Na tomto povolávacím rozkaze je uvedena i doba trvání daného cvičení viz. příloha P I. Nemůže-li se dostavit voják AZ ve stanoveném termínu k danému útvaru, musí pak tuto náležitost oznámit na KVV a následně písemným doložením potvrdit. Začátek vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení je datován nástupem vojáka AZ ke dnu výkonu u vojenského útvaru.

3.1.1.1 Vojenské cvičení Hradba 2016

Největší společné cvičení AZ pod názvem Hradba 2016 proběhlo ve VVP Libavá. Cvičení probíhalo od 3. března do 22. dubna. Vybudování základny probíhalo od října 2015, kde tuto základnu budovalo více než 100 vojáků AČR. Základna v prostoru srubového tábora Smilov disponovala množstvím kontejnerů, obsahujících:

- sociální zařízení,
- sklad techniky,
- sklad zbraní a materiálu,
- mobilní výdejnu pohonných hmot,
- polní kuchyni,
- řídicí pracoviště. [25]

Na vojenské cvičení Hradba 2016 bylo povoláno přes 1 100 příslušníků AZ ze 14 pěších rot při jednotlivých KVV a jednotky AZ VP Olomouc. Dle rozpisu se zde vystřídalo všech 14 pěších rot rozdělených do 7 skupin po dvou až tří družstvech. Každá skupina měla na vojenské cvičení 9 dní.

Vojenské cvičení Hradba 2016 vedlo k prověření připravenosti vojáků AZ k plnění úkolů při operačním nasazení a k vyčlenění sil a prostředků pro plnění úkolů PČR. Vojáci AZ byli prověřeni ze střežení ODOS a z ochrany státní hranice. Dalším prvkem prověření vojáků AZ byly znalosti a schopnosti z vševojskové přípravy, která obsahuje:

- topografickou,
- střeleckou,
- chemickou,
- zdravotní,
- taktickou,
- a ženijní přípravu jednotek AZ. [26]

Topografická příprava jednotek AZ

Topografie je nauka, zabývající se hodnocením terénu, způsoby jeho vyměřování a zobrazování v rovině při požití map a plánů. Vojenskou topografií se zkoumají způsoby studia terénu, znázornění a vyhodnocení pro vojenské užití. Řadí se zde studium a hodnocení terénu, orientace a průzkum v něm se zpracováním náčrtů a plánů terénu s použitím map a letecky pořízených snímků. Topografickou přípravou se získávají znalosti a dovednosti při studování povrchu země. Orientační schopnosti za jakýchkoliv činností. Tato příprava je návodem k využívání map, které jsou základním zdrojem informací o daném terénu. Topografická mapa vytváří přesný obraz zemského povrchu včetně nerovností (terénních tvarů, vrstevnic) a objektů (terénních předmětů, mapových značek). [27]

Topografická mapa obsahuje mapové značky polohopisu, výškopisu, rámových a mimo rámových údajů.

Polohopisem se značí jednoduchými mapovými značkami, které se dělí na:

- obrysové (měřítkové) – znázorňují předměty určitého měřítka z půdorysného vykreslení. Rozměr (délka, šířka, plocha) se určí z mapového měření. Takto se měří např. lesy, sídla, jezera, plochy, apod.),

- symbolické (liniové a bodové) – lze je vykreslit dle reálných půdorysných rozměrů,
- popisné – jsou zobrazeny pomocí písemných, číselných údajů nebo významných znaků, zkratk pro doplnění obrysových nebo symbolických značek např. hloubka řeky, druh lesního porostu, výška stromů, šířka mostů, apod.

Výškopis tvoří na topografické mapě vrstevnice, dle kterých se posuzují hodnoty členitého reliéfu a vyhodnocují se jednotlivé tvary. Barva vrstevnic je zobrazena pomocí oranžové barvy. Hodnoty v tabulce mají pravidelný výškový rozdíl (ekvidistanční). [28]

Tab. 1 Výškový rozdíl [28]

Měřítko	Základní vrstevnicový interval
1 : 25 000	5 m
1 : 50 000	10 m
1 : 100 000	20 m
1 : 200 000	20 m
1 : 500 000	50 m v rovinném terénu, 100 m v horách
1 : 1 000 000	proměnlivý

Vrstevnice se rozlišují dle významu na:

- základní vrstevnice – nepřerušovaná čára se stanoveným výškovým intervalem,
- zdůrazněné vrstevnice – nepřerušovaná silná čára a je tvořena každou pátou vrstevnicí,
- doplňkové vrstevnice – čárkovaná čára s polovičním výškovým intervalem
- pomocné vrstevnice – čárkovaná čára bez konstantního intervalu, jejich použití je výjimečné a slouží pro zobrazení mikroreliéfů vyvýšenin nebo prohlubní.

Vrstevnice s uvedeným číslem směrem stoupání značí nadmořskou výšku a při nejednoznačném klesání nebo stoupání terénu se značí tento údaj pomocí tzv. „spádovek“. Jsou to kolmice s volným koncem vyjadřujícím klesající svah. Dominantní vrcholy jsou značeny body s kótami.

Geodézie využívá základní standart NATO STANAG 2211, kterým je definován geografický souřadnicový systém WGS84 kartografické zobrazení UTM/UPS.

U geodetického systému WGS84 vyjadřujeme polohu bodu v prostoru pravoúhlými souřadnicemi X, Y, Z a zeměpisnými souřadnicemi:

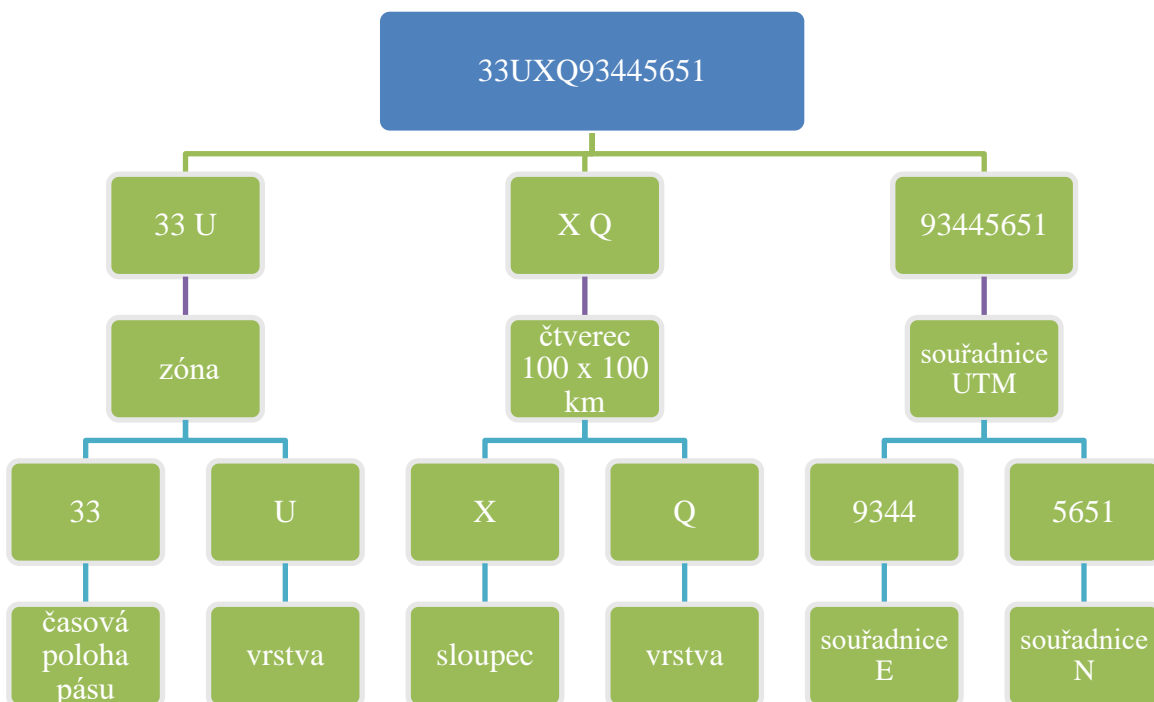
- φ (zeměpisná šířka),
- λ (zeměpisná délka),
- h (elipsoidická výška).

Členské státy NATO využívají hlásný systém MGRS (Military Grid Reference System). Hlásný systém MGRS využívá kilometrovou síť UTM, kde se rozdílně zapisuje poloha bodu. Celkově se v systému MGRS poloha bodu zapíše do řetězcové posloupnosti znaků, které tvoří:

- označení zóny (sférický trojúhelník) – vyjádřeno číslem a písmenem,
- označení 100 km čtverce – vyjádřeno dvěma písmeny,
- souřadnice bodu ve 100 km čtverci – vyjádřeno čtyřmi, šesti, osmi nebo deseti číslicí značící přesné vyjádření polohy bodu.

Konečný zápis polohy bodu neobsahuje mezery, ani interpunkční znaménka. [28]

Takto zapsaná poloha je s přesností na desítky metrů. Souřadnicová poloha je zaměřena na polohu Fakulty aplikované informatiky Tomáše Bati ve Zlíně.

Obr. 4 Souřadnicová poloha UTB FAI

Nezbytnou součástí topografické přípravy jednotek AZ je:

- určení světových stran,
- určení vzdáleností,
- měření úhlů,
- určení výšky,
- určení sklonu terénu,
- určení polohy,
- pochod dle azimutu. [28]

Střelecká příprava jednotek AZ

Střelecká příprava pro jednotky pěších rot AZ je omezena na využití zbraní a prostředků k boji. Jednotky pěších rot AZ využívají k plnění úkolů ruční zbraně a ruční granáty typu:

- samopal vz. 58 (SA vz. 58 P s dřevěnou pažbou, Sa vz. 58 V se sklopnou ramenní opěrou),
- univerzální kulomet vz. 59,
- pistole vz. 82,
- ruční granát URG – 86,
- ruční granát RG – F1.

U všech těchto ručních zbraní a ručních granátů je důležité znát takticko - technická data k jejich efektivnímu a správnému použití.

Při střelbě z ručních zbraní, se setkáváme s jevy, jako je:

- výstřel - vymetení střely,
- zpětný ráz - pohyb zbraně dozadu, který způsobuje tlak prachových částic na dno nábojnice, kde bod opory se nachází pod osou hlavně.

Střelbu z ručních zbraní provází dané parametry:

- bodu výstřelu – počátku dráhy střely až bod doletu střela,
- náměrné – prodloužené přímka v ose zamířené hlavně,
- záměrné – vedení pomyslné spojnice přes lidské oko, mířidla zbraně a záměrný bod na cíli,
- záměrného bodu – libovolného bodu na cíli,
- výstřelné – prodloužené ose hlavně v době výstřelu,

- úhlu zdvihu – sevřeného úhlu s náměrnou a výstřelnou,
- metné dálky – dálky, při níž není převýšena celá cesta střely dráhou střely.

Samotná střelba z ručních zbraní začíná nastřelením zbraně a poté se provádí střelba na jednotlivé cíle dle daného postavení a střelby. Všechny operace se provádí dle metodických postupů, které cvičící směně velí řídicí střelby.

Každý cvičící musí okamžitě zastavit střelbu samostatně, nebo na povel velitele:

- objeví-li se před cvičícími osoby, vozidla, nízko letící letadla nebo zvířata,
- dopadnou-li střely (granáty) za levou nebo pravou hranici střelby,
- ztratí-li cvičící orientaci,
- je-li vztyčen bílý prapor na úkrytu.

Při střelbě je nutno dodržovat pokynů řídicího střelby.

Chemická příprava jednotek AZ

Ochranou proti zbraním hromadného ničení se předchází některým nežádoucím vlivům použití zbraní hromadného ničení (dále jen „ZHN“). Chemická příprava jednotlivce spočívá v časném a správném použití prostředků individuální ochrany jednotlivce.

Mezi tyto ochranné prostředky využívající AZ řadíme:

- ochrannou masku OM – 90,
- protichemickou soupravu JP – 75A.

Ochranná maska typu OM – 90 je v současné době používána jednotkami AZ. Její ochranné vlastnosti zabezpečí ochranu očí, dýchacích orgánů a obličejové části, proti působení radioaktivních, biologických a otravných látek v plynné, aerosolové formě nebo ve formě par. Maskou se nedá chránit vůči negativnímu působení oxidu uhelnatého a toxickým látkám amoniaku, sulfánu, oxidům síry, apod. V případě malého podílu kyslíku (méně než 17%) v prostředí nemůže voják tuto masku použít.

Zdravotnická příprava jednotek AZ

Součástí výcviku zdravotnické přípravy vojáka je poskytnutí první neodkladné zdravotní pomoci. Tato pomoc se provádí při zranění vojáka za bojových a extrémních podmínek na bojišti. Může probíhat ale mimo bojiště.

Základním požadavkem při poskytování první neodkladné zdravotní pomoci je obnovení a zachování vitálních funkcí člověka. Při této činnosti se používá zdravotnických pomůcek,

keré má každý voják u sebe, nebo se musí improvizovat a použít cokoliv co může zachránit zraněnému život (opasek, tužka, dřevěná palice, apod.).

V místě události se první prohlídne místo, kde zjistíme:

- jak je toto místo přístupné,
- možnosti poskytnutí pomoci přímo na místě,
- o jaké poškození se jedná,
- kolik osob bylo postiženo,
- v jaké poloze se postižení nachází,
- druh a počet prostředků a sil, který je k dispozici.

Dále se musí zjistit, jestli se vyskytuje osoba ve stavu, který může ohrozit život a to:

- zástavou dýchání,
- prudkým krvácením,
- zástavou krevního oběhu,
- šokem.

Vznikne-li situace, že se na místě události nachází více postižených, je důležité poskytnout první neodkladnou péči tomu, u koho nastala situace ohrožující život (prudké krvácení, zástava dýchání, zástava krevního oběhu).

Zachránce musí zjistit, jestli má postižený další poranění:

- orientačním stanovením příčin, typu a velikosti poranění,
- dotazem na zdravotní obtíže,
- a zabránit rozvoji stávajícího poranění, přehřátí nebo prochlazení organismu,
- a poskytnout zraněnému pomoc,
- a předcházet panice a uklidnění postižených,
- se zabezpečením odsunu zraněných.

U postiženého můžou nastat některé z problémů, jako např.:

- zástava dýchání a krevního oběhu,
- krvácení,
- šok,
- tepelné přehřátí nebo prochlazení organismu,
- úraz elektrickým proudem,

- tonutí,
- otrava jedem,
- použití ZHN.

Provedením taktického ošetření v boji se rozumí poskytnutí první neodkladné první pomoci v bojových podmínkách (taktickém prostředí). Systém TCCC (Tactical Combat Casualty Care) se v AČR využívá a postupně se jeho zkušenosti s jeho použitím zlepšují. Tento specifický systém se liší dle okolností a rozděluje se do tří fází:

- péče pod palbou; ošetření pod palbou (Care Under Fire),
- péče mimo dosah palby; taktické polní ošetření (Tactical Field Care),
- péče v průběhu odsunu; ošetření v průběhu odsunu (Combat Casualty Evacuation Care – CASEVAC).

První fáze ošetření je velmi omezená, protože se provádí dle taktické situace a nedostatečného zdravotnického vybavení. Provádí ji sám zraněný voják nebo vzájemnou spoluprací. Proveďte se zástava masivního krvácení pomocí turniketu nebo improvizovaných prostředků s prioritou vedení palby proti nepříteli. [29]

Druhá fáze ošetření se provádí, pokud není zraněný pod přímou palbou a je mimo její dosah. Ošetření provádí zdravotník jednotky, při kterém mu další členové jednotky pomáhají. Zde se ošetřují dýchací cesty pomocí nosního vzduchovodu nebo koniopunkce, tenzní pneumotorax použitím punkce hrudníku, vstup k žilnímu řečišti a resuscitaci oběhu. Dále se podávají analgetika k utišení bolesti a v případě zástavy krevního oběhu se provede kardiopulmonální resuscitace.

Poslední třetí fáze ošetření zraněného je poskytována v průběhu odsunu zraněného a provádí ji lékař a zdravotník s dostatečnou časovou rezervou a plnohodnotným vybavením, kde jde o podání kyslíku, provedení hrudní drenáže a dalších dle typu poranění.

Ke zjištění stavu zraněného se provádí kontrola vědomí zraněného. Postupuje se dle algoritmu AVPU, kde:

- A (Alert) – zraněný reaguje pohotově, ví kdo je, zná správné datum a ví, kde se nachází,
- V (Verbal) – zraněný nereaguje pohotově, ale dokáže reagovat na slovní pokyn,
- P (Pain) – zraněný reaguje na bolestivý podnět, avšak nikoliv na slovní pokyny,
- U (Unresponsive) – zraněný nereaguje, je v bezvědomí.

Jestliže je poraněný v bezvědomí, položí se na záda a provede se u něj kontrola, dle systému CABC.

- C (Circulation) – zajistí se krevní oběh, zastaví se život ohrožující krvácení,
- A (Airway) – zajistí se funkčnost dýchacích cest,
- B (Breathing) – zajistí se dechová činnost,
- C (Circulation) – ošetří se drobné krvácení a zkontroluje se již zajištěné krvácení.

Zajištění neodkladné péče je důležitou součástí plnění bojového úkolu, ale největší prioritou je hlavní bojový úkol. [29]

Taktická příprava jednotek AZ

Taktická příprava slouží jednotce v jakékoliv formě uskupení ke koordinaci a vedení boje s protivníkem. Během taktické přípravy dochází k pozorování terénu, které provádí každý voják při přesunu, patrole, apod. Při těchto činnostech může dojít k nečekané situaci např. k dělostřeleckému přepadu, kdy je jednotka atakována pomocí minometných granátů. Postupuje se dle dané situace a určitých dohodnutých zásad a postupů.

Příklady taktické činnosti při kontaktu s nepřítelem:

- postup loupáním,
- postup oponou,
- postup překračováním,
- postup vytlačováním.

Při každé této činnosti se postupně přesouvá do jiné formace. Pro kvalitně sehranou jednotku v oblasti bojové taktiky je důležitý trénink (dril) této činnosti a prohlubování zkušeností i myšlenek.

Ženíjní příprava jednotek AZ

Ženíjní činností se provádí úpravy terénu, výstavby zátarasů a systémů, které mají způsobit nepřátelům ztráty, zpomalit nebo zastavit jejich postup, ale i usměrnit směr pohybu nepřátel. Dále také slouží vlastním vojskům pro vybudování úkrytů, strážních stanovišť, maskování, úpravy terénu a pohybu v něm. Mezi probíhající ženíjní činností na cvičení Hradba 2016 patřilo budování:

- strážních stanovišť – strážní stanoviště uvnitř střeženého objektu, slouží pro ochranu před nepřátelskou palbou, dělostřeleckým i raketovým útokům; tato

stanoviště jsou strategicky rozmístěna a mohou být součástí kontrolního propustného místa,

- kontrolních propustných míst (dále jen „KPM“) – slouží ke vstupu do střeženého prostoru; v tomto úseku je vybudována síť zátarasů k řízenému usměrnění a zpomalení pohybu a provozu; brána zamezuje průniku do střeženého prostoru; vybudováním strážního stanoviště při KPM se zvýší ochrana vojáků proti případnému útoku ze strany nepřátel,
- protipěchotních nevýbušných zátarasů – tento druh zátarasu je budován vůči postupu pěchoty; dělí se na přenosné a neprenosné; do přenosných zátarasů patří rohatky a ježci; neprenosné jsou drátěné zátarasy a ploty, rozhozený ostnatý drát, apod.,
- protidopravních nevýbušných zátarasů – jsou určeny proti lehkým kolovým a pásovým vozidlům; mohou to být protidopravní příkopy nebo zábrany z kulatin s ostnatým drátem,
- klamných stanovišť – slouží ke zmatení nepřátel, kde patří fiktivní stany, kryty nebo imitace místa dělostřelecké podpory.

K budování těchto staveb je potřeba dostatek materiálního zabezpečení a prostředků k tomu určených.

Spojovací příprava

Komunikace v jednotce i s nadřízenými a spolupůsobilými je důležitou součástí plnění bojového úkolu. Spojení mezi samotnými vojáky i velením je vzájemně propojeno tak, aby byl vývoj situace jasný a detailní. Přenos informací probíhá bezdrátově pomocí rádiových prostředků využívající VKV (velmi krátké vlny) a KV (krátké vlny) pásma. Provoz na rádiových sítích vyžaduje nutnost znát provozní údaje.

Mezi tyto údaje patří znalost:

- hlavních a záložních kmitočtů,
- fonických volacích znaků,
- klíčů,
- struktury R/S a R/Sm.

Zásadním požadavkem je dodržování určitého provozní kázeň, jelikož se mluví otevřenou řečí, kterou může nepřítel odposlouchávat.

Všechny zprávy a osobní hovory spadají pod vojenské a služební tajemství. Za utajení zprávy je odpovědný podatel nebo právě hovořící osoba. Při komunikaci neutajeným provozem se musí zachovat určitá pravidla:

- používání platných volacích znaků a funkčních čísel,
- zašifrování nebo zakódování zpráv,
- používání hovorových tabulek, kódovaných map a jiných pomůcek,
- omezení počtu osob pro používání pojítek,
- dodržení zásad vedení provozu a utajení velení,
- prověřování stanic dle tabulky radisty, nebo dalším svoleným způsobem.

Při komunikaci otevřenou řečí je přísně zakázáno sdělovat:

- funkce,
- jména,
- názvy míst a předmětů,
- údaje o vojsku, jeho organizaci a jakou bojovou činnost provozuje.

Provádění vševojskové přípravy při cvičení bylo zaměřeno na rozvoj schopností jednotek AZ spolu s aktuální situací ve světě. Hrozby spojené s ochranou státních hranic, střežením ODOS a pomocí při krizových situacích. Při cvičení byly využity námětové situace odpovídající reálným scénářům. [31]

3.1.2 Využití jednotek pěší roty AZ při povodních

Česká republika jako vnitrozemský stát ležící ve střední Evropě je z geografického hlediska ohrožována potencionálními hrozbami. Ty mohou být ve formě povodní, kde dochází k rozvodnění a následnému rozliti nadměrného objemu vody z koryt vodních toků. Tato voda se následně rozlije do obydlených i neobydlených oblastí a způsobí tak škody a ztráty na majetku, zdraví a životech lidí i zvířat.

Hydrologická síť je tvořena ze 76 000 km vodních toků, tvořících přirozená i upravená koryta. Významné vodní toky zabírají délku 15 536 km, zbytek tvoří drobné vodní toky. Vyhláškou č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, mají tyto toky legislativní základy, podle kterých se vytyčují. Povodně představují velikou hrozbu pro ČR z důvodu velkého výskytu vodních toků a meteorologickým vývojem, typickým pro náš i sousední státy. Mezi historicky největší povodně 20. a 21. století, patří povodně z roku 1997 a 2002. [5]

Kooperační činností se při povodních zapojí jednotky AZ do záchranných prací na podporu činnosti IZS . Zde se provádějí záchranné a likvidační práce. Dále mohou zajistit ochranu majetku, který zůstane po evakuaci opuštěn a bez dozoru. Nedílnou součástí práce jednotek při povodních je zásobovací činnost, kdy se obyvatelstvu zajišťuje dostatek potravin a pitné vody, z důvodu možné kontaminace potravin a pitné vody i jejich nedostatku.

3.1.3 Využití jednotek pěší roty AZ při rozsáhlých lesních požárech

Jelikož patří ČR mezi země s vysokou lesnatostí, představují lesní požáry další živelní hrozbu. Velikost lesních pozemků je v současnosti stanovena na 2 666 376 ha, tím pokrývá 33,9 % státního území. Lesním požárem je myšleno vypuknutí a následné šíření ohně v lese a dalších lesních pozemcích nebo jeho vypuknutí na jiných pozemcích a následné rozšíření do lesa a dalších lesních pozemků. Lesní požár může být způsoben přírodním jevem (úderem blesku) nebo lidskou nedbalostí (odhozením cigarety, rozdělávání ohně, pohozeným sklem). Tyto požáry je ve většině případů velmi složité uhasit. K takovému požáru došlo 25. května roku 2012 v Bzenci na jižní Moravě. Ohněm bylo zasaženo 500 ha lesa a zasahovalo při něm 201 jednotek požární ochrany, 200 policistů a zdravotnická záchranná služba. Požár se podařilo dostat pod kontrolu 27. května s následnými likvidačními pracemi do 30. května. [32] [33] [34]

Při rozsáhlých lesních požárech může dojít k následnému rozšíření ohně do okolních oblastí, kde mohou být zasaženy objekty uchovávající chemický, výbušný a jinak nebezpečný materiál, v případě jeho úniku by hrozila kontaminace okolního prostředí, ale i ohrožení lidských životů a zdraví, zvířat a majetku. Dále by požár mohl ohrozit objekty kritické infrastruktury. Tyto stavby slouží pro zajištění chodu kritické infrastruktury. Mimo tyto objekty a provozy hrozí nebezpečí požáru lidského majetku. Jednotky AZ by v takovém případě operačního nasazení mohly zajišťovat ostrahu v těchto objektech, zabezpečovat omezení pohybu ve vymezených lokalitách, zabezpečovat opuštěné a vyklizené prostory s následnou majetkovou ochranou. S využitím ženíjní podpory pomáhat při záchranných a likvidačních pracích s možnou spoluprací s jednotkami IZS.

3.1.4 Využití jednotek pěší roty AZ při vzniku průmyslových havárií s únikem chemických, biologických látek a radiačního ohrožení

Se stále se rozvíjícím průmyslem roste ekonomika, ale i nebezpečí havárií způsobených průmyslovou výrobou, přepravou a skladováním nebezpečných látek. Mimořádná událost ohrožující životy, zdraví a majetek obyvatelstva se stala 3. prosince 2014 v obci Vlachovice – Vrbětice ve Zlínském kraji. Došlo zde k požáru a následným výbuchům skladů, které obsahovaly vojenskou munici a výbušniny s celkovou hmotností do 7 000 tun. Většina materiálu byla výbuchy katapultována a rozeseta po nedalekém okolí. Při této události byl vyhlášen nejvyšší (zvláštní) stupeň poplachu. Dle platné legislativy bylo obyvatelstvo varováno sirénami, starostové byli informováni pomocí SMS zpráv, telefonického vyrozumění a setkání. Dále byla zajištěna evakuace obyvatel, psychologická pomoc poskytovaná příslušníky HZS ČR a monitorování čistoty ovzduší a kvality pitné vody. HZS ČR zajišťoval logistiku a jistil pyrotechniky pomocí obrněné techniky. K řešení vzniklé situace byly povolány složky IZS, ale také AČR na vyžádání součinnosti s těmito složkami. Pyrotechnická služba PČR prováděla dané činnosti v souladu s legislativou. Počet pyrotechniků byl vyčleněn od 3 do 10 jednotlivců. Větší počet nasazení pyrotechniků AČR by vzájemně ohrozil průběh samotné akce. K řešení mimořádné události byli povoláni vojáci k plnění úkolů PČR. Tímto je voják podřízen policistovi, který mu velí a má podobná oprávnění, možnosti a povinnosti jako příslušník PČR. V dnešní době se provádí pyrotechnický průzkum po okolí od epicentra události. Zbýlý materiál je zajištěn a odvezen do areálu Květná. [35]

Při takto vzniklých událostech jednotky pěší roty AZ zajistí uzávěru v místě události a na postiženém území. Touto uzávěrou se omezí přístup osob a vozidel do míst postiženého území. Další prováděné činnosti budou stejné jako u povodní a lesních požárů.

U prováděné evakuace, při které dochází k přemísťování potřebného počtu lidí na určité místo. Na tomto místě se následně vytvoří větší koncentrace osob a tím větší riziko krádeží a konfliktů mezi osobami.

Jednotky AZ záloh by poskytovaly bezpečnost při prováděném transportu. Následně by tyto jednotky AZ dohlížely na dodržování veřejného pořádku. Po evakuaci obyvatel z jejich domovů by namísto zabezpečily ochranu opuštěných, vyklizených a zamořených prostorů.

3.1.5 Využití jednotek pěší roty AZ při řešení migrační krize

Migrace je komplexní a dynamický jev, který přináší pro ČR mnoho společenských a ekonomických dopadů. Vstupem, pobytem a integrací cizinců na území ČR dochází k procesům s reálnými pozitivními i negativními následky vůči české společnosti. Závislost procesů je založena na aktivním a flexibilním přístupu ČR. Pevné zakotvení migrační politiky je v rámci společným politik EU a provádění této politiky plyne ze společných právních nástrojů unie. ČR by měla udržet bezpečný, funkční a stabilní Schengenský prostor i pomocí účinnějších a zodpovědnějších politických řešení na unijní i nadnárodní úrovni.

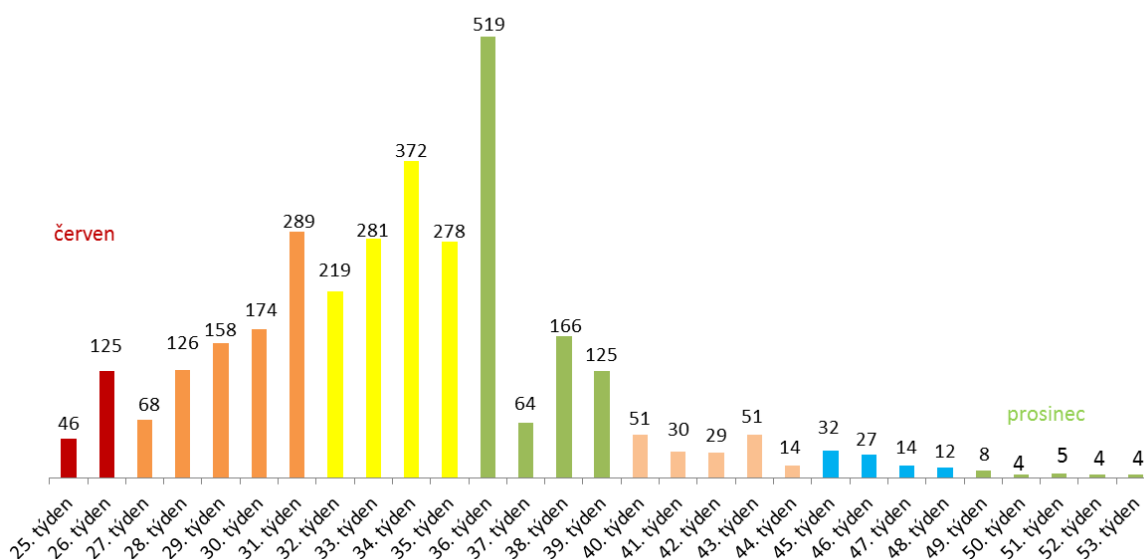
Uprchlíká krize v Evropě se plně projevila v první polovině roku 2015. S postupem času začali migranti prchající ze zemí jako je Sýrie, Afghánistán, Pákistán, Irák, Bangladéš, ale i Ukrajina zvyšovat počty nelegálních přechodů do východních zemí. Největší počet migrantů míří do Německa, kde ČR okrajově stojí na silnějším migračním proudu. Od 17. 6. 2015 bylo zahájeno policejní opatření kvůli migrační krizi. Do 2. 9. 2015 bylo evidováno celkem 2 450 migrantů, to průměrně činí 1 000 migrantů za měsíc. Policejní opatření v souvislosti s migrační krizí posilovala kontroly na vytypovaných trasách a to v:

- Jihomoravském,
- Pardubickém,
- Středočeském,
- Ústeckém,
- Plzeňském kraji.

Tyto kraje jsou v nejbližším kontaktu s trasou probíhající tranzitní migrace. Na území ČR probíhá transport nejčastěji po železničních spojích, ale i silničních komunikacích. Postupným zvyšováním počtů nelegálně pobývajících migrantů na území ČR bylo nutné zvýšit kapacitu detenčních zařízení. Detenční zařízení se základní kapacitou 270 osob byly navýšeny na kapacitu 1580 osob. Dnem 19. 1. 2016 bylo zaregistrováno 98 osob z největší příslušností k Iráku, Afghánistánu a Ukrajině. [36]

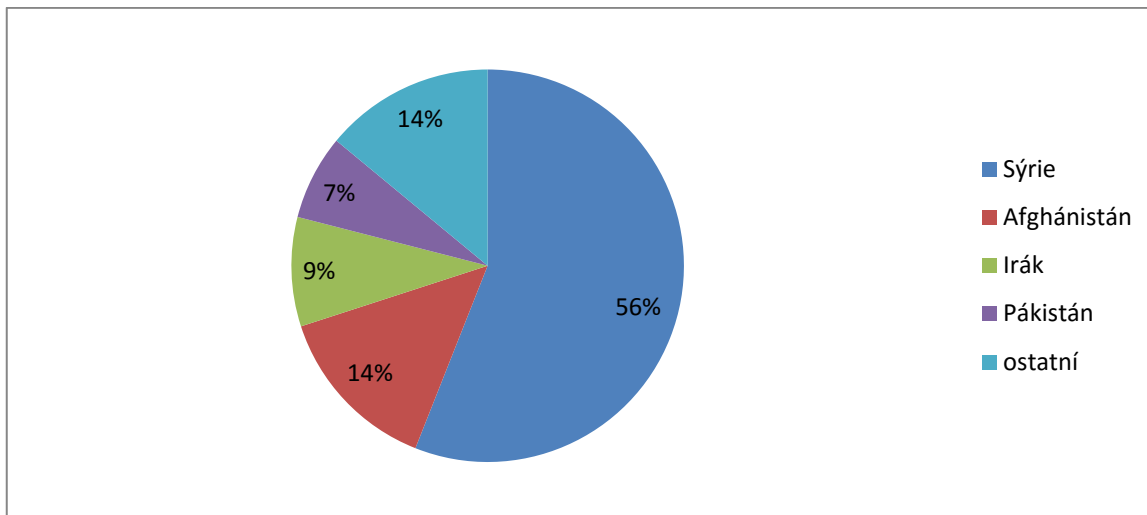
Zvýšený pohyb migrujících lidí na státních hranicích si vyžádá nasazení většího počtu střežících příslušníků PČR. V případě nutnosti posílení PČR pro střežení státních hranic může být povolána AČR, kde s novou legislativou a přípravou na tyto situace i jednotky AZ. Podobná situace nedostatku nasazených sil pro ochranu a ostrahu azylových a uprchlických zařízení. S řešením rozsáhlé migrace může nastat situace nedostatku pitné vody a potravin v dané lokalitě. V tomto směru tuto službu mohou jednotky AZ poskytnout.

Na tomto grafu je zobrazen počet tranzitní nelegální migrace v ČR. Rozmezí je od června roku 2015 do prosince 2015.

Obr. 5 Nelegální migrace v ČR [37]

Zjištěná struktura národnosti osob při tranzitní nelegální migraci v ČR v období od 17. 6. 2015 do 4. 1. 2016. Nejpočetnější příliv migrantů pochází ze Sýrie.

Obr. 6 Národnost nelegálních migrantů [37]

3.1.6 Využití jednotek pěší roty AZ při hrozbě teroristických útoků

Terorismus má mnoho definicí, ale nejčastější definice terorismu zní: „*Terorismus je plánované, promyšlené a politicky motivované násilí, zaměřené proti nezúčastněným osobám, sloužící k dosažení vytčených cílů*“. [38]

Terorismus, lze rozdělit dle motivace do:

- ultralevicového,
- ultrapravicového,
- náboženského,
- teritoriálního,
- sociálního zaměření.

Dále se terorismus rozděluje, dle použitých metod a to:

- chemického,
- jaderného,
- počítačově-elektronického provedení.

Formy terorismu mohou být provedeny v jejich vzájemné kombinaci, kdy může dojít k ještě horším následkům. [39]

Teroristický útok vede k vážnému zastrašení obyvatelstva, náležitému přiměření vlády nebo mezinárodních organizací k provedení nebo neprovedení daných kroků a vážné

destabilizaci či zničení základních politických, ústavních, hospodářských nebo sociálních struktur země nebo mezinárodních organizací útokem na:

- lidské životy,
- psychiku osob,
- letadla, lodě nebo jiné prostředky sloužící k veřejné dopravě nebo přepravě zboží,
- vládní nebo veřejná zařízení, dopravní systémy, infrastrukturní zařízení, pevné platformy kontinentálních šelfů, veřejná místa i soukromá vlastnictví a ekonomické ztráty.

Teroristický útok je zaměřen k rozsáhlým destrukcím těchto prvků.

Dále se mohou provádět útoky zbraněmi a výbušninami s jadernou, chemickou nebo biologickou povahou, u kterých mohou nadále provádět výzkum a vývoj. Tyto nebezpečné látky mohou být teroristou vypuštěny do volného oběhu např. vypuštěním do vodní nádrže, řeky. Ohrožujícím útokem na lidské životy a zdraví, může být přerušení dodávky vody, elektrické energie nebo jiných základních zdrojů. [38]

Terorismus je v současné době mezinárodní jev, ale to neznamená, že ČR je v bezpečí. Aktuálním zdrojem mezinárodního terorismu je džihádismus, který patří do nejradikálnějších odnoží založených na islamistické ideologii. Velkou pozornost je potřeba věnovat radikalizaci obyvatel a logistické podpoře financováním. Aktuální události ve světě jsou směřovány vůči civilnímu obyvatelstvu (tzv. měkkým cílům), kde se při útoku v největší míře používají nástražná improvizovaná zařízení a střelné zbraně.

Takové teroristické útoky mohou být provedeny tzv. osamělými vlky. Těmto zradikalizovaným fanatikům nepřipadá žádná přímá vazba k teroristické organizaci nebo jiné struktuře. [40]

Při zvýšené hrozbě teroristického útoku se provádějí bezpečnostní opatření, při kterých je nutnost nasazení jednotek PČR v případě nutnosti a velikosti hrozby i AČR. V těchto situacích by jednotky AZ zálohy zabezpečovaly zvýšenou ostrahu vybraných objektů a území, objektů kde se nachází nebezpečné chemické látky a objekty kritické infrastruktury a to při plnění úkolů PČR, AČR i samostatně vedené činnosti.

K zabránění infiltrace teroristů do ČR by se jednotky AZ podílely na zvýšené ostraze státních hranic. Touto činností ve spolupráci s PČR a AČR i samostatně dle rozsahu opatření.

3.2 Služba jednotek pěší roty AZ v operačním nasazení při válečném stavu a stavu ohrožení státu

Stav ohrožení státu se vyhláší dle z. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR na základě důvodu kdy je bezprostředně ohrožena svrchovanost nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy. Tento stav může být vyhlášen parlamentem na návrh vlády. [49]

Válečný stav se vyhláší dle ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR. Vyhláší se v případě napadení ČR nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Válečný stav je vyhlášován Parlamentem ČR. [50]

3.2.1 Střežení objektů důležitých pro obranu státu

Součástí operační přípravy na státním území ČR je příprava opatření k zabezpečení ODOS. Ty objekty patří do objektů obranné infrastruktury. Do ODOS se řadí pozemky, stavby a další objekty strategického významu, u kterých v případě poškození, částečného nebo celkového zničení, neutralizace funkčnosti by získal nepřítel vojenskou výhodu a podstatně by narušil systém státní obrany. Současně by došlo k ohrožení bezpečnosti ČR nebo akceschopnosti AČR. ODOS lze rozdělit, dle jejich střežení, do:

- vojenských ODOS – vojenské újezdy a jejich příslušné pozemky obsahují pozemky a stavby, které svým politickým, vojenským nebo hospodářským významem, zajišťují obranu státu, jeho základní funkce, činnost AČR; dále jsou to pozemky a stavby, u kterých výkon vlastnických a majetkových práv státu je vykonavatelem Ministerstvo obrany nebo právnická osoba tímto ministerstvem zřízená nebo založená,
- nevojenských ODOS – „*pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel a další objekty strategického významu, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda*“.

Celkové střežení ODOS zabezpečují vojenské útvary a zařízení, které patří do jejich správy a využívání. Střežení vojenských ODOS přísluší AČR i při plnění vojenských operací na území státu. Objekty s uskladněnými zbraněmi, municí jejich zneužitelnými komponenty a utajovanými předměty jsou objekty s největší prioritou střežení.

Vznikne-li krizová situace, ohrožující vnější nebo vnitřní bezpečnost ČR, bude znamenat nárůst intenzity ochrany a taky rozšíření střežených objektů. Překročením možností daných

vojenských útvarů při střežení bude doplněno o další vytvořené vojenské jednotky včetně jednotek AZ, které jsou pro takové účely předurčeny. [6]

Mezi objekty ODOS všeobecně patří:

- telekomunikační vysílače
- dopravní tunely,
- elektrárny,
- železniční stanice,
- sklady s důležitým materiálem,
- továrny,
- zdroje pitné vody,
- přehradní nádrže,
- mosty, apod.

Střežení ODOS patří mezi hlavní prvky úkolů jednotek AZ. K těmto situacím jsou prováděna i připravována vojenská cvičení, kde je hlavní náplní ochrana a střežení.

3.2.2 Plnění úkolů Policie České republiky

Jednotky AZ při plnění úkolů PČR jim jsou podřízeny a mají stejné pravomoce jako příslušníci PČR. S příslušníky PČR pak mohou jednotky AZ zajišťovat ochranu státních hranic, proti jejich nedovolenému překračování, dle zákona č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů. Dále zde mohou provádět kontrolu pohybujících se osob a jejich případné zajištění. V tomto směru mohou zajišťovat i ostrahu na letištích. S tímto námětem ostrahy se připravuje mezinárodní cvičení vzdušných sil Ample Strike 2016 v Náměšti nad Oslavou, kterého se budou jednotky AZ účastnit. [41] [51]

Jednotky AZ mohou plnit úkoly pořádkové policie nebo ochranných služeb. Úkolem pořádkové policie může být plnění úkolů v rámci opatření, vyžadujících větší počet sil a prostředků policie ke zvládnutí např. sportovních a kulturních akcí, pátracích akcích po ztracených osobách nebo věcech. Dalším úkolem může být ozbrojený doprovod při převozu jaderného materiálu, posílení výkonu hlídkových nebo jiných služeb probíhajících při bezpečnostních opatřeních. [42]

Pro posílení PČR jednotky AZ vytvoří pevná stanoviště, sloužící k hlídkám, střežením a pozorováním daných objektů nebo subjektů.

3.2.3 Podíl jednotek pěší roty AZ při záchranných a likvidačních pracích

Provádění záchranných a likvidačních prací jednotkami AZ za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu je totožné s prováděnými pracemi jako v době míru. Při ztrátách na lidských životech mohou jednotky AZ zajistit převoz s následným pohřbíváním mrtvol lidí nebo kadáver zvířat.

3.2.4 Podíl jednotek pěší roty AZ při zmobilizování válečně vytvářených jednotek

Jednotky AZ mohou vytvářet organizační jádro pro zmobilizování jednotek určených pro bojovou činnost. Dále tak mohou vytvářet jednotlivá pracoviště, sloužící k příjmu osob, materiálu a techniky.

3.2.5 Podíl jednotek pěší roty AZ při přípravě zmobilizovaných jednotek

Povoláním příslušníků AZ do mimořádné služby, mohou být přiděleni do základních velitelských a instruktorských funkcí. Tito velitelé a instruktoři nadále velí zmobilizovaným jednotkám.

3.2.6 Podíl jednotek pěší roty AZ při doplňování ztrát u jednotek plnicích bojové úkoly

Povoláním příslušníků AZ do mimořádné služby, mohou být zařazeni k bojovým jednotkám k doplnění stavu při jejich ztrátách. Po vojácích z povolání patří členi AZ k nejvycvičenějším k tomuto účelu. Podle nové legislativy mohou být členové AZ vysíláni do zahraničních misí.

Shrnutí:

Jednotky AZ lze využívat v širokém spektru operačních nasazení. Nová legislativa toto spektrum ještě rozšiřuje a dovoluje jednotkám AZ plně dosáhnout toho, k čemu byly předurčeny.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZÁKLADNÍ PROBLÉMY, KTERÉ LIMITUJÍ SCHOPNOSTI JEDNOTEK AKTIVNÍ ZÁLOHY PŘI JEJICH OPERAČNÍM NASAZENÍ NA ÚROVNI KRAJE

Jelikož je systém jednotek AZ v ČR již nějakou dobu zapojen, soustavně probíhá jeho celkové zdokonalování a koordinování. Soustavně doprovází jednotky AZ určité problémy, které je ve výkonu operačního nasazení mohou omezovat. Nová legislativa umožní jednotkám AZ dosáhnout větších možností a akceschopnosti. Tímto krokem dojde k celkovému zlepšení obrany státu.

4.1 Popis výzkumného šetření

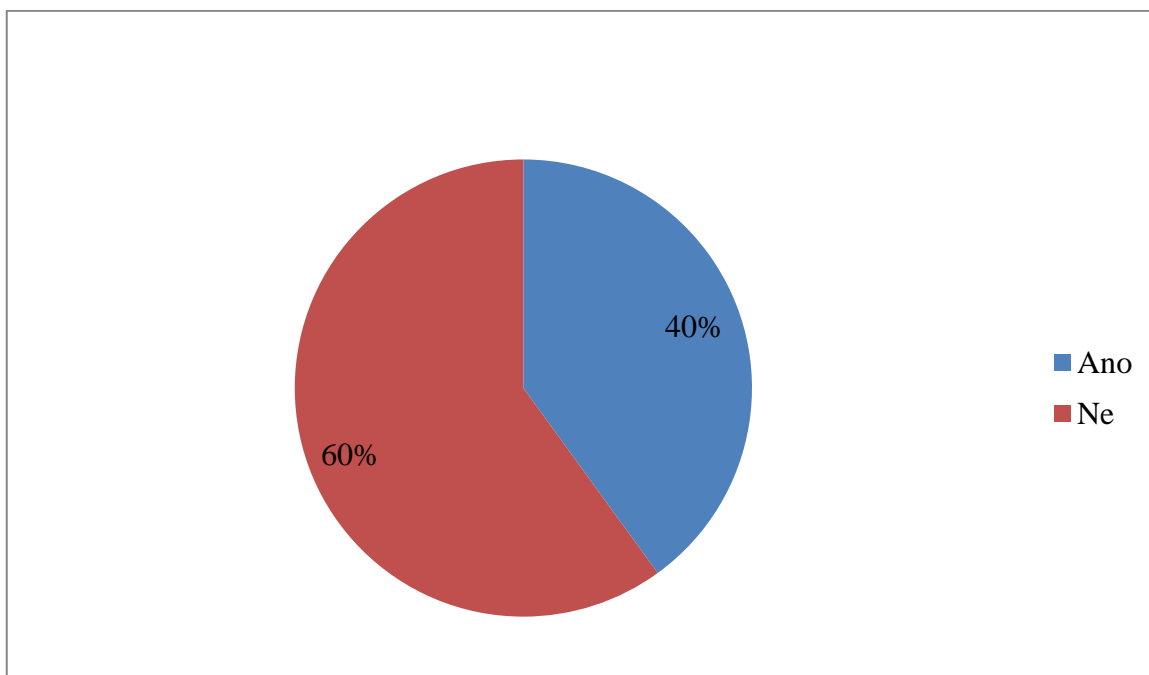
Výzkumným šetřením bylo formou elektronického dotazníku osloveno všech 14 velitelů (respondentů) jednotek pěších rot AZ v ČR. Respondenti byli tázáni pomocí telefonického spojení i elektronické pošty o vyplnění dotazníku. Dotazník měl elektronickou formu rozesílání (pomocí URL odkazu), který byl odeslán elektronickou poštou k danému respondentu. Odesláním vyplněného dotazníku zůstal respondent v anonymitě. Jelikož se v době probíhajícího výzkumného šetření vyskytlo několik důvodů a okolností (účast na cvičení, pracovní vytížení, nedostupnost, apod.) bylo ze 14 dotazníků vyplněno 5, což je dostačující k výslednému záměru výzkumu.

4.2 Použité metody výzkumného šetření

Výzkumné šetření v rámci limitujících schopností jednotek AZ při operačním nasazení na úrovni kraje bylo provedeno kvalitativní výzkumnou metodou s použitím elektronického dotazníku. V elektronickém dotazníku bylo respondentům předloženo 15 otázek, které měly otevřenou, polozavřenou, uzavřenou a maticovou formu odpovědi.

Otázka č. 1: Byla vaše jednotka povolána na výjimečné vojenské cvičení?

	Počet odpovědí	%
Ano (kdy a jaké)	2	40
Ne	3	60
Celkem	5	100

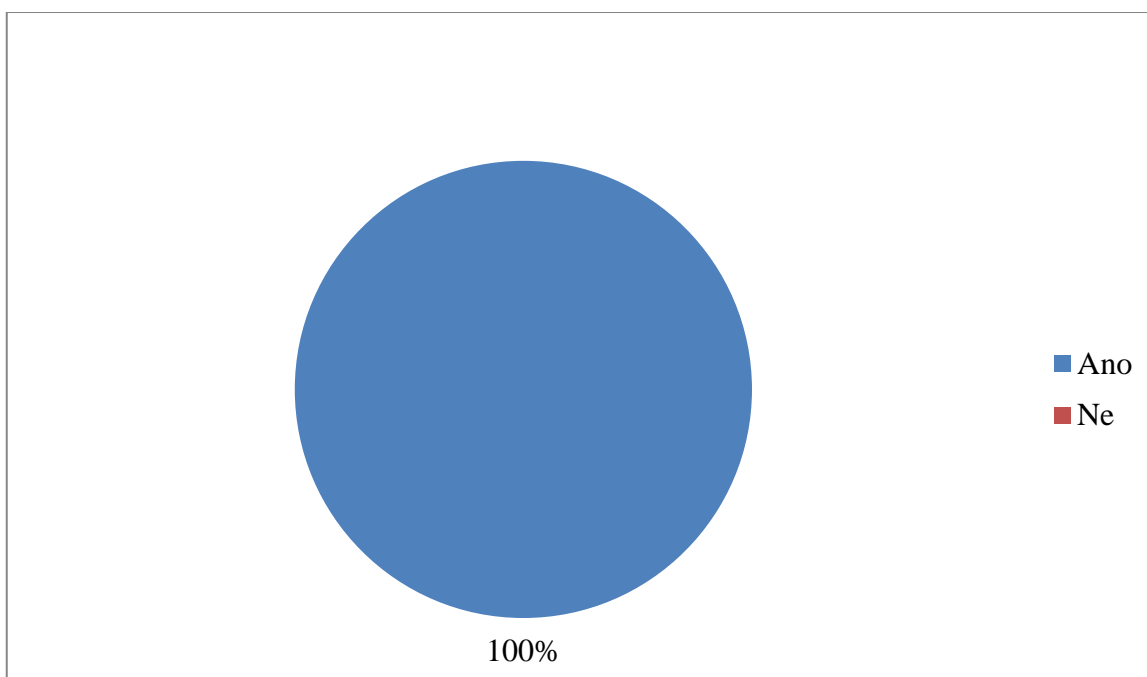

Účast jednotek AZ na výjimečných cvičeních prokazuje jejich možnosti a schopnosti nasazení. Z pěti odpovědí elektronického dotazníku, odpověděli na otázku č. 1 kladně dva respondenti (40%) s doplňující odpovědí o jaké cvičení se jednalo. Jednotky AZ byly povolány k provádění záchranných a likvidačních prací při povodních. Další nasazení jednotek AZ proběhlo v roce 2004, kdy se přes Vysoké Tatry (Slovenské velehory) přehnala vichřice a zdevastovala zde velkou část lesa. Nová legislativa umožní jednotkám AZ většího počtu a délky operačního nasazení.

Z toho vyplývá, že jednotky AZ nebyly za svou existenci mnohokrát využity k výjimečnému vojenskému cvičení.

Otázka č. 2: Máte dostatečný kontakt na každého svého člena AZ?

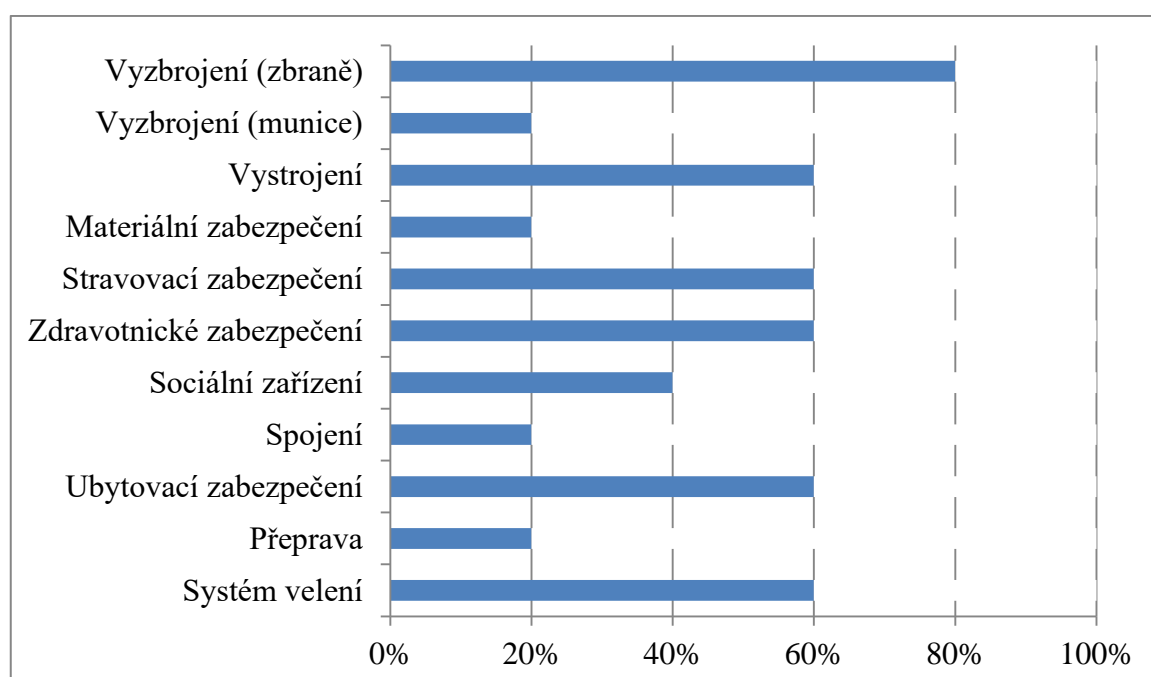
	Počet odpovědí	%
Ano	5	100
Ne	0	0
Celkem	5	100

Z odpovědí vyplývá, že každý velitel má dostatečně zajištěné spojení na každého svého člena AZ. To je důležité v případě nutnosti sdělení požadavků a informací. Tímto se může voják AZ dostatečně připravit na očekávaní plnění zadaných úkolů. Všech pět odpovědí bylo kladných.

Otázka č. 3: Je vaše jednotka dostatečně logisticky zajištěna v případě nutnosti nasazení při operačním nasazení z hlediska (viz. tabulka)?

	Počet odpovědí	%
Vyzbrojení (zbraně)	4	80
Vyzbrojení (munice)	1	20
Vystrojení	3	60
Materiální zabezpečení	1	20
Stravovací zabezpečení	3	60
Zdravotnické zabezpečení	3	60
Sociální zařízení	2	40
Spojení	1	20
Ubytovací zabezpečení	3	60
Přeprava	1	20
Systém velení	3	60
Celkem	25	-

Nejpočetněji hodnoceným bodem v otázce č. 3 se stal vyzbrojení zbraněmi (80%). Na 60% respondentů vybralo bod:

- vystrojení,
- stravovací zabezpečení,
- zdravotnické zabezpečení,
- ubytovací zabezpečení a systém velení.

Se zabezpečením sociálním zařízením souhlasilo 40 % respondentů a 20 % souhlasilo se zbývajícím logistickým zajištěním.

Nejnižší hodnocení dostaly tyto body:

- vyzbrojení (munice),
- materiální zabezpečení,
- spojení,
- přeprava.

Přepravní a spojovací materiál je přidělován z externích skladů. Například jednotka AZ při KVV Zlín je zajištěna těmito prostředky ze skladu ve Štěpánově nebo Vyškově. Muniční sklad také nemá, proto se munice odebírá z muničního skladu v Hostašovicích. Od 1. 7. 2016 budou jednotkám AZ při KVV přidělovány vlastní radiostanice RF – 13.

Otázka č. 4: Uved'te, které základní problémy dle Vašeho názoru omezují operační schopnosti vaší jednotky (volná forma odpovědi)

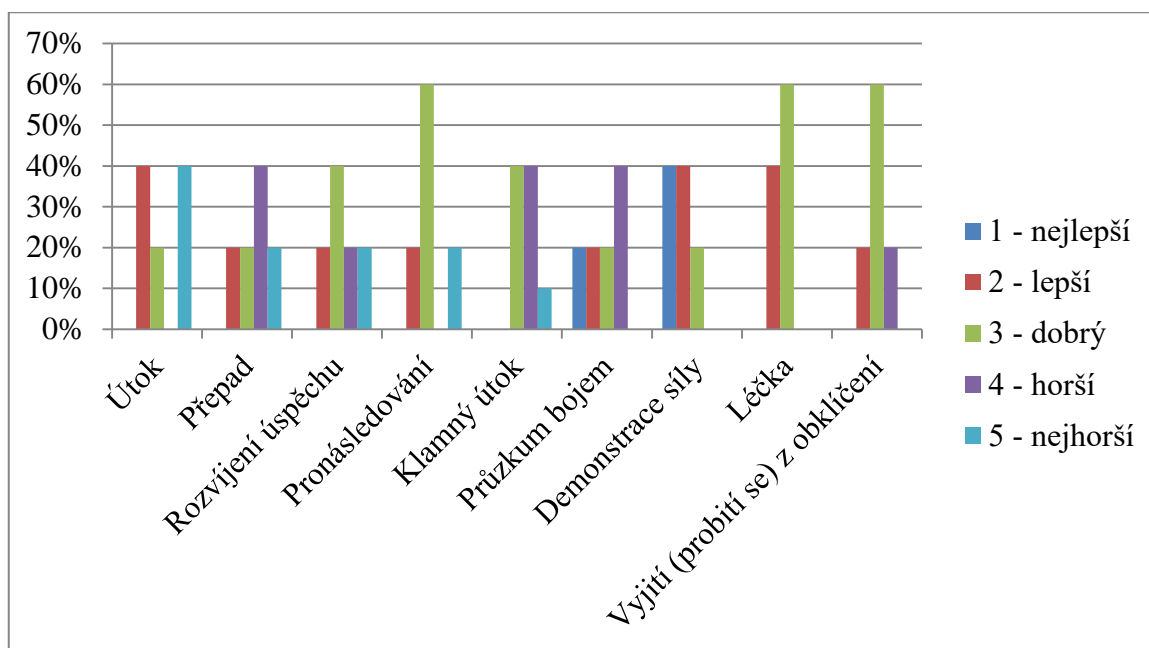
Daná otázka měla volnou formu textové odpovědi. Všech 5 respondentů na tuto otázku odpovědělo. Základní problémy u některých jednotek pěších rot jsou:

- malá naplněnost jednotky,
- materiální zabezpečení,
- spojovací technika,
- přepravní kapacity,
- vybavenost a vycvičenost jednotky,
- uvolňování vojáků AZ zaměstnavateli,
- absence vlastních nákladních vozidel,
- nedostatečná připravenost velitelského sboru,
- nedostatek munice.

Všechny tyto body souhlasí s odpověďmi z otázky č. 3. Zlepšení hlavních problémů bude řešit novelizace zákonů týkajících se jednotek AZ.

Otázka č. 5: Zhodnoťte operační schopnosti vaší jednotky z hlediska připravenosti na jednotlivé ofenzivní taktické činnosti?

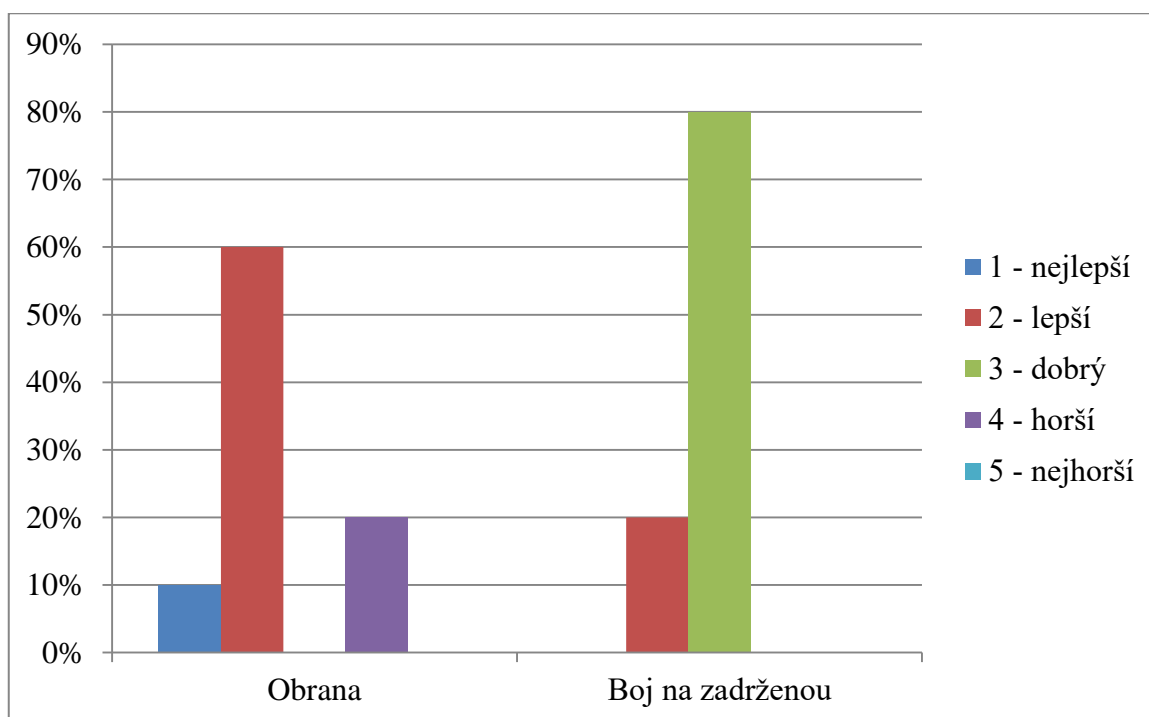
	1 - nejlepší	2 - lepší	3 - dobrý	4 - horší	5 - nejhorší
Útok	0	2	1	0	2
Přepad	0	1	1	2	1
Rozvíjení úspěchu	0	1	2	1	1
Pronásledování	0	1	3	0	1
Klamný útok	0	0	2	2	1
Průzkum bojem	1	1	1	2	0
Demonstrace síly	2	2	1	0	0
Léčka	0	2	3	0	0
Vyjítí z obklíčení	0	1	3	1	0
Celkem	3	11	17	8	6

Záměrem otázky bylo vysledovat, zda pěší jednotka disponuje schopnostmi jednotlivých ofenzivních (útočných) činností. I přes to, že se v tomto případě jedná o pěší roty (strážní obranná funkce), dokáží průměrně dobře zvládnout ofenzivní bojové úkoly. Dle tabulky a grafu lze vyčíst, že nejvyšší shody dosáhli respondenti u pronásledování, léčky a vyjití (probití se) z obklíčení. Celkově zvládnou jednotky AZ plnit ofenzivní taktické činnosti na nadprůměrné úrovni. Ovšem ofenzivní činnost není jejich hlavním úkolem.

Otázka č. 6: Zhodnoťte operační schopnosti vaší jednotky z hlediska připravenosti na jednotlivé defenzivní taktické činnosti?

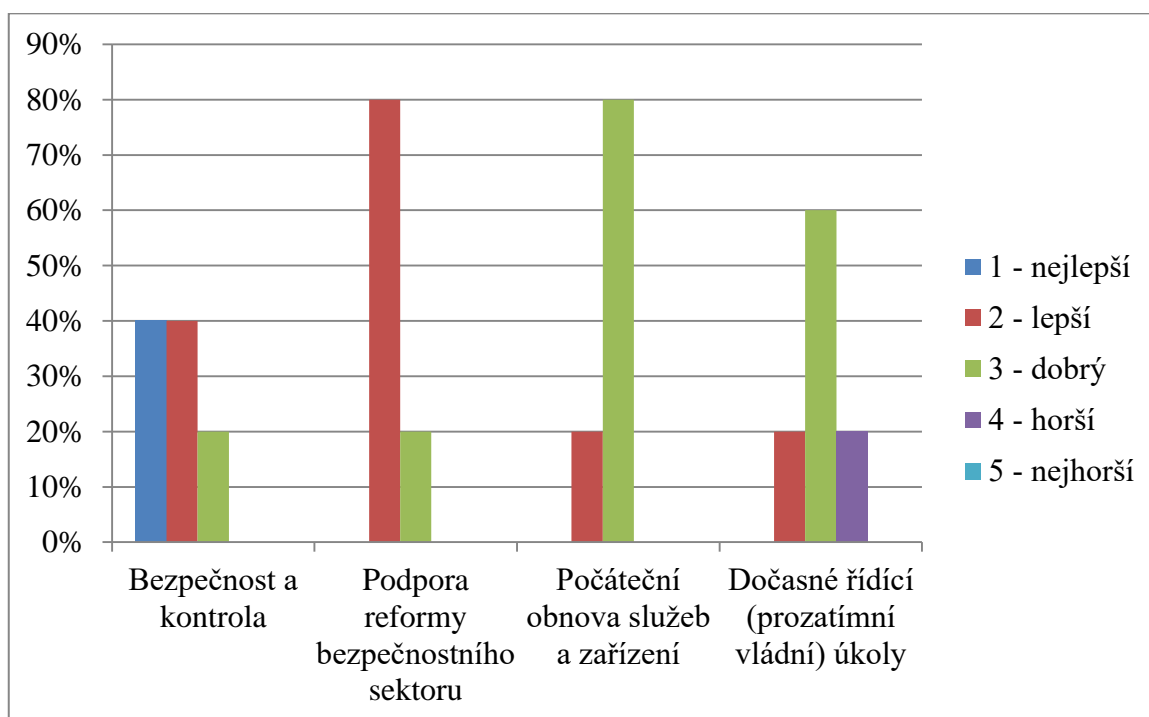
	1 - nejlepší	2 - lepší	3 - dobrý	4 - horší	5 - nejhorší
Obrana	1	3	0	1	0
Boj na zadrženou	0	1	4	0	0
Celkem	1	4	4	1	0

Taktickou defenzivní bojovou činnost zvládnou pěší jednotky AZ dle očekávání, kde obrana dosahuje 60% „lepší“ a boj na zadrženou 80% „dobrý“. Tyto činnosti zvládnou jednotky AZ plnit na nadprůměrné úrovni.

Otázka č. 7: Zhodnoťte operační schopnosti vaší jednotky z hlediska připravenosti na jednotlivé stabilizační taktické činnosti?

	1 - nejlepší	2 - lepší	3 - dobrý	4 - horší	5 - nejhorší
Bezpečnost a kontrola	2	2	1	0	0
Podpora reformy bezpečnostního sektoru	0	4	1	0	0
Počáteční obnova služeb a zařízení	0	1	4	0	0
Dočasné řídicí (prozatímní vládní) úkoly	0	1	3	1	0
Celkem	2	8	9	1	0

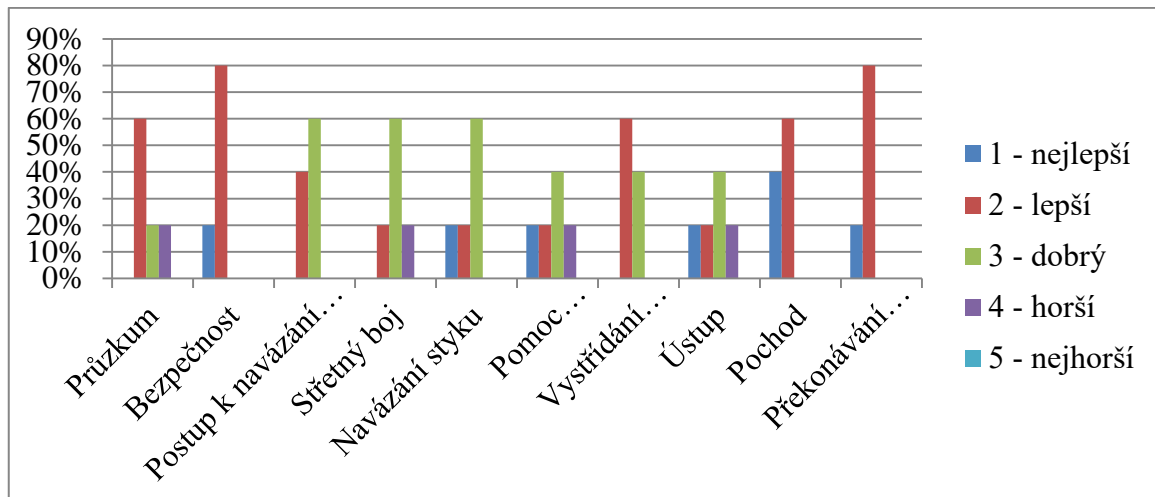

Stabilizační činnosti patří k armádním úkolům, které mají za cíl stabilizovat situaci a nastavovat podmínky pro normální občanskou aktivitu. V tomto případě nejlépe (40 %)

hodnotí respondenti bezpečnost a kontrolu. Hůře (20 %) pak dočasné řídicí (prozatímní vládní) úkoly. Tyto činnosti zvládnou jednotky AZ plnit na nadprůměrné úrovni.

Otázka č. 8: Zhodnoťte operační schopnosti vaší jednotky z hlediska připravenosti na jednotlivé jiné taktické činnosti?

	1 - nejlepší	2 - lepší	3 - dobrý	4 - horší	5 - nejhorší
Průzkum	0	3	1	1	0
Bezpečnost	1	4	0	0	0
Postup k navázání dotyku s protivníkem	0	2	3	0	0
Střetný boj	0	1	3	1	0
Navázání styku	1	1	3	0	0
Pomoc obklíčeným silám	1	1	2	1	0
Vystřídání jednotek v boji	0	3	2	0	0
Ústup	1	1	2	1	0
Pochod	2	3	0	0	0
Překonávání překážek	1	4	0	0	0
Celkem	7	23	16	4	0

Jiné taktické činnosti hodnotí respondenti lépe u:

- průzkumu,
- bezpečnosti,
- pochodu a překonávání překážek.

Dále ohodnotili respondenti, že jejich jednotky zvládnou dobře:

- postup k navázání spojení,
- střetný boj,
- navázání styku.

Hůře potom pomoc obklíčeným silám a ústup.

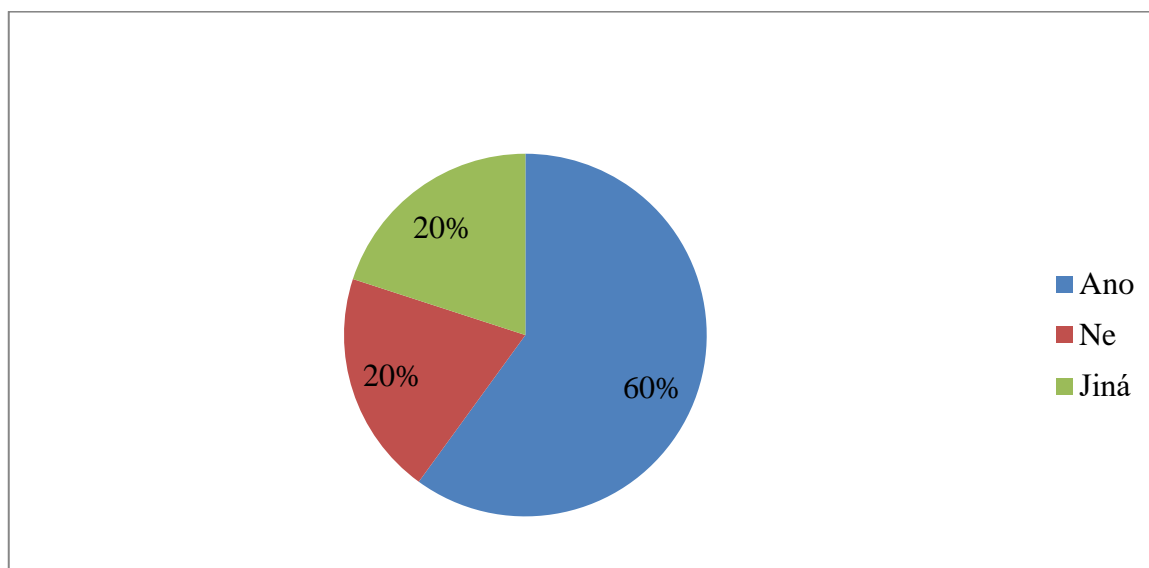
Celkově zvládnou jednotky AZ plnit tyto činnosti na nadprůměrné úrovni.

Otázka č. 9: Jaké spojovací prostředky používáte ke komunikaci uvnitř jednotky a s jinou jednotkou AZ při operačním nasazení?

U otázky byla zvolena volná forma odpovědi, kde respondenti uváděli spojovací prostředky, kterými komunikují mezi sebou v jednotce i s ostatními jednotkami AZ v rámci operačního nasazení. Standartní odpovědí respondentů byla odpověď, že ke komunikaci používají mobilní radiostanice RF – 13 (1305), dále RF – 10. Ostatní komunikace probíhá přes vlastní PMR vysílačky a mobilní telefony.

Otázka č. 10: Máte zajištěnu spolupráci s územními samosprávnými celky (ORP, krajský úřad...)

	Počet odpovědí	%
Ano (kdy a jaké)	3	60
Ne	1	20
Jiná	1	20
Celkem	5	100

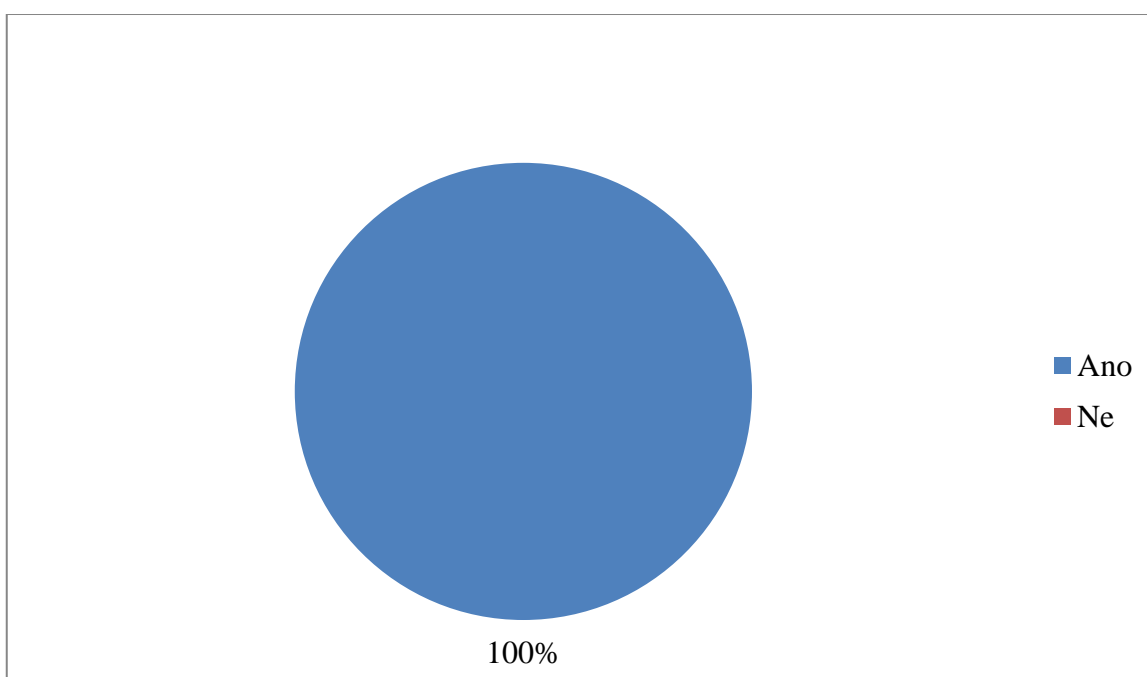
U otázky č. 10 uvedli respondenti odpověď „Ano“ (60%), odpověď „Ne“ (20%) a na jinou odpověď reagoval jeden respondent (20%) s odůvodněním, že tuto spolupráci s územními samosprávnými celky zajištěnu mají, ale mohla by být v současné době na lepší úrovni. Z toho vyplývá, že by mohlo dojít v případě operačního nasazení na daném území k nedorozumění mezi velitelstvím jednotky a veřejnoprávní korporací.

Otázka č. 11: Komu je Vaše jednotka podřízena při operačním nasazení?

Volnou formou odpovědi na danou otázku, respondenti odpovídali, že jsou při operačním nasazení podřízeni řediteli KVV a dle daného typu operačního úkolu veliteli úkolového uskupení. Z toho plyne, že velení jednotkám AZ je zajištěno a to i v případě operačního nasazení.

Otázka č. 12: Dovoluje Vaším členům AZ zaměstnání včasné povolání dle povolávacího rozkazu?

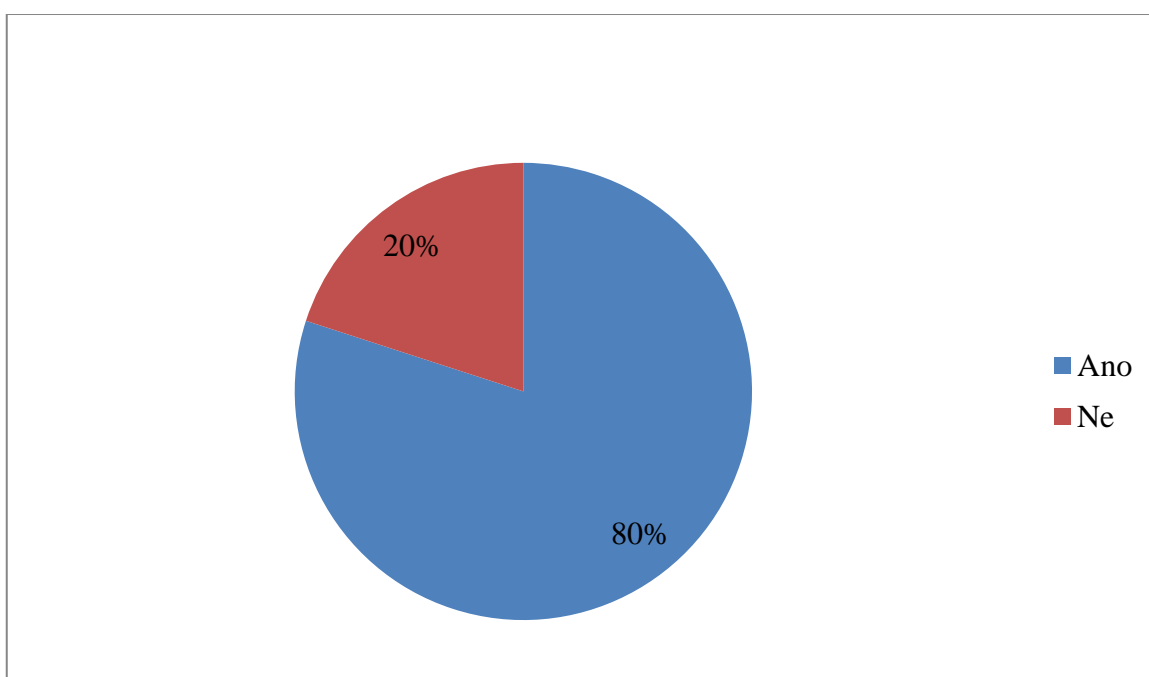
	Počet odpovědí	%
Ano	5	100
Ne	0	0
Jiná	5	0

Následující otázka je směřována na členy aktivních záloh, kteří by se kvůli zaměstnání nemohli zúčastnit operačního nasazení dle povolávacího rozkazu. Tabulka a graf znázorňuje 100 % včasné dostavení členů AZ na operační nasazení. Respondenti potvrzují, že s předčasnou informací a povolávacím rozkazem si jejich členové jednotek AZ dokážou naplánovat pracovní povinnosti a sloučit tak tyto dvě činnosti dohromady.

Otázka č. 13: Dokáží Vás vojenští instruktoři dostatečně připravit na plnění zadaného úkolu, dle určení vaší jednotky?

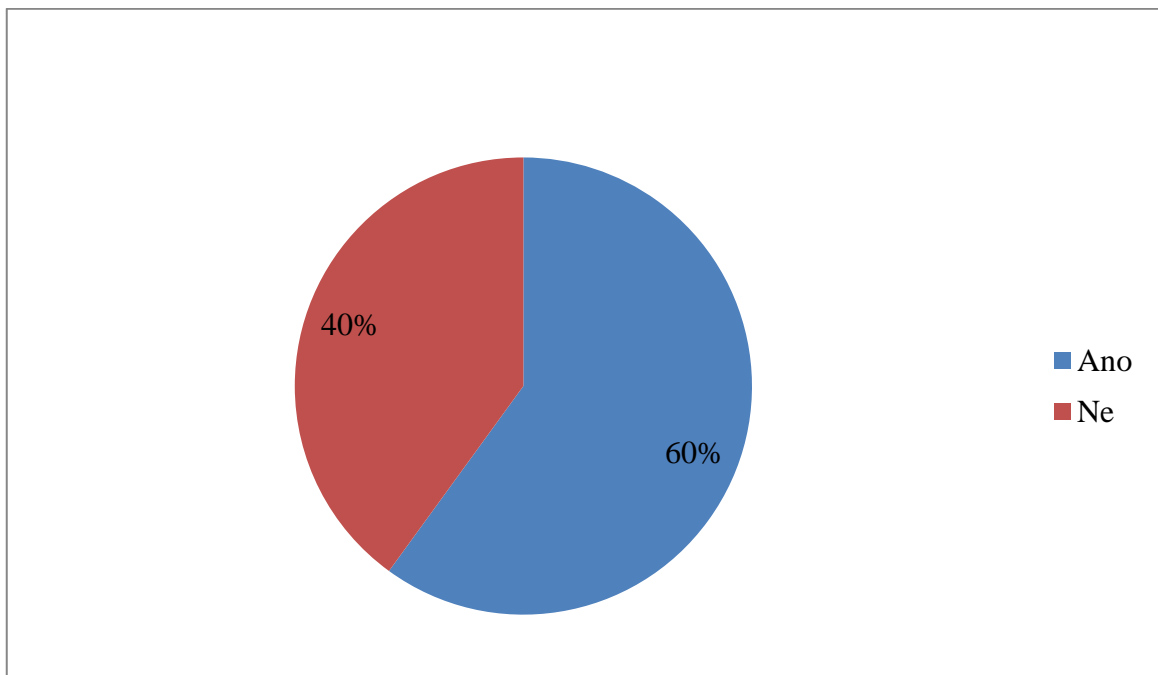
	Počet odpovědí	%
Ano	4	80
Ne	1	20
Celkem	5	100

Kladnou odpovědí na danou otázku odpovědělo 80% respondentů (4). Záporně odpovědělo 20% respondentů (1). Při vojenském cvičení může dojít ke změně instruktorů a tím i k jinému systému provádění dané situace. Výcvikové osnovy jsou dány, ale ne všechny profesionální jednotky provádějí stejně (např. pohyb vojáka po bojišti, ošetření zraněného, atd.) Tímto může dojít u vojáka AZ k neočekávanému provedení daného úkolu.

Otázka č. 14: Je Vaše jednotka naplněna aspoň z 50%?

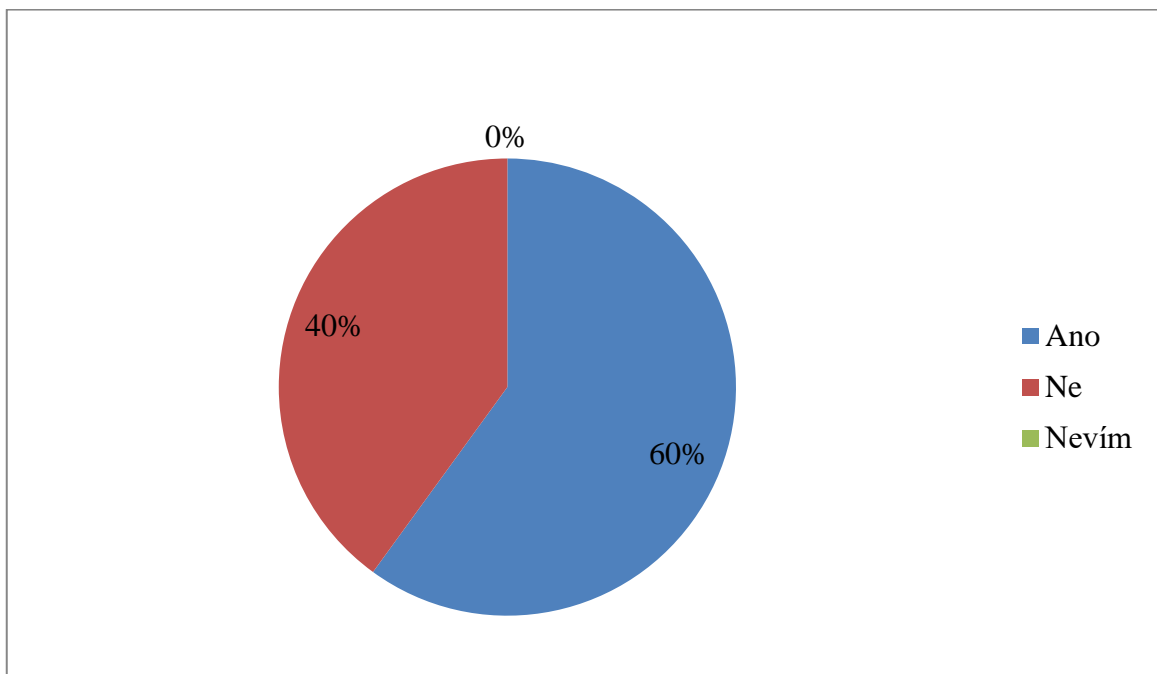
	Počet odpovědí	%
Ano	3	60
Ne	2	40
Celkem	5	100

Respondenti hodnotí kladnou odpověď z 60 % a zápornou 40%. Z toho vyplývá, že některé jednotky trpí nedostatečnou naplněností početního stavu svých členů. Aktuálním počtem cca 1500 všech členů AZ z plánovaného počtu 5000.

Otázka č. 15: Akceptujete možnost služby operačního nasazení v zahraničních misích?

	Počet odpovědí	%
Ano	3	60
Ne	2	40
Nevím	0	0
Celkem	5	100

Na výběr měli respondenti z tří odpovědí. Souhlas, nesouhlas a nerozhodnut. Kladně odpovědělo 40 % (2), záporně 60 % (3). Nerozhodně nikdo z respondentů ne zvolil.

5 NÁVRH ZPŮSOBU POUŽITÍ PĚŠÍ ROTY AZ PŘI STŘEŽENÍ VYBRANÉHO OBJEKTU DŮLEŽITÉHO PRO OBRANU STÁTU

5.1 Všeobecná situace

V následujícím textu je charakterizována situace, která vede k operačnímu nasazení pěší roty AZ.

Česká republika se nenachází ve válečném konfliktu, není tedy vyhlášen válečný stav, ale stav ohrožení státu. Do evropských zemí začíná proudit nová forma organizovaného terorismu pod názvem „*RAFOR*“, který má za účel vyvolat v zemi strach, paniku a rozvrátit fungování vnitřní funkce států, včetně ČR. Teroristická organizace je známá svou radikalizací občanů, držením a používáním nelegálních zbraní a výbušnin. Proudění migrantů proudí do ČR z Balkánu přes Maďarsko a Slovensko. V místní lokalitě města Bojkovic nacházející se v blízkosti se Slovenskem, již PČR identifikovala a poté zajistila méně početnou skupinu lidí, u kterých bylo nalezeno menší množství nelegálně držených zbraní. V poslední době je pácháno větší množství útoků provedených málo početnými skupinami protivníka.

Z tohoto důvodu byla zajištěna následná opatření se zajištěním ostrahy nedaleké společnosti ZEVETA Bojkovice a.s., zabývající se výrobou a skladováním výbušného a toxického materiálu. Při útoku zde hrozí riziko výbuchu, úniku toxických látek a požáru. Dle zákona č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky je objekt společnosti zařazen do skupiny objektů A.

Jelikož hrozí velké riziko dalších útoků, je nutné zajistit ostrahu dalších objektů, které spadají do kategorie ODOS. Z důvodu velkého počtu nasazených sil a prostředků PČR a AČR je na místo střežení povolána krajská jednotka 231. pěší roty AZ při KVV Zlín. Do odvolání zde bude jednotka AZ plnit úkoly operačního nasazení na úrovni kraje.

5.2 Úkol jednotky AZ

Nasazená jednotka AZ bude plnit úkol dle jasně a stručně formulovaných odpovědí na otázku uváděné v bojovém rozkazu, který je vydán velitelem roty jednotky AZ.

- KDO – jednotka 231. pěší roty AZ při KVV Zlín; spolupracující jednotky IZS Zlínského kraje, civilní zařízení poskytující logistickou podporu.

- CO – nasazená jednotka bude provádět strážní a hlídkovou činnost, takto prováděná forma ostrahy bude probíhat na vnitřním a vnějším ochranném perimetru s využitím krytů. Na vnějším ochranném perimetru budou operovat předsunuté a skryté hlídky. U KPM bude probíhat kontrola vpouštěných osob. V případě nutnosti bude k dispozici lékař se zdravotnickým materiálem k poskytnutí neodkladné zdravotní péče civilnímu obyvatelstvu.
- KDY – od 1. 6. 2016 do 15. 6. 2016. V den nástupu k operačnímu nasazení se dostaví člen AZ nejpozději do 06:00 na příslušné KVV. Konec operačního nasazení je v 06:00.
- KDE – vodní dílo Bojkovice, Zlínský kraj,
- PROC – účelem úkolu je zabránit vniknutí nepovolaných osob do střeženého objektu vodního díla Bojkovice a jeho blízkého okolí. V případě nutnosti eliminovat živou sílu nepřítele. Civilní obyvatelstvo nesmí přijít k újmě na zdraví a životech.

5.3 Charakteristika a významnost pro obranu státu

Charakteristika města Bojkovice a jeho vodního díla je rozvedena v následujících bodech.

5.3.1 Město Bojkovice

Město Bojkovice se nachází ve Zlínském kraji, kde sousedí se slovenskými hranicemi v podhůří Bílých Karpat. Město leží mezi řekami Olšavou a její soutokovou řekou Koménkou. Rozloha katastrálního území města činí 4 187 ha s nadmořskou výškou 301 m. n. m. Trvalým pobytem k 1. 1. 2015 je zde v evidenci vedeno v 4 444 obyvatel. Souřadnicová poloha města dle GPS je: 49°2'15.14"N, 17°48'23.955"E. Městem Bojkovice vede železniční trať a sídlí zde společnost ZEVETA Bojkovice, a.s., která se zabývá speciální výrobou a ekologickou delaborací munice. Okolí Bojkovic je kopcovitého rázu s hustě zalesněným terénem.

<http://www.bojkovice.cz/zakladni-udaje/d-253791/p1=22214>

5.3.2 Vodní dílo Bojkovice

Severovýchodním směrem (2 km) od okraje města Bojkovic leží přehrada Bojkovice. Účelem výstavby této přehrady bylo zajištění vodárenských služeb. K tomuto účelu se zvolilo místo, kde proudí potok se zalesněným prostředím a nesoustředěnou zástavbou.

Výstavba nádrže, sloužící ke zdroji vody pro strojírenský průmysl, byla začátkem 60. let 20. století podpořena ministerstvem všeobecného strojírenství. V roce 1961 proběhlo zpracování investičního záměru ke stavbě přehrady a následně roku 1963 tuto výstavbu povolil Okresní národní výbor. Výstavba přehrady byla prováděna od října roku 1963 a byla ukončena v prosinci roku 1966. Tímto vodním dílem bylo zajištěno dostatečné množství vody do skupinového vodovodu Uherský Brod a minimální velikost průtoku toku pod hrází. Stanovené ochranné pásmo udržuje dostatečnou jakost povrchové vody v této přehradě. Výška hrázové koruny dosahuje 4,5 metru s dostatečným zpevněním k obsluze tohoto vodního díla. Koruna hráze obsahuje betonovou zídku tvořící zábradlí s funkcí vlnolamu. Celkovou manipulaci s vodou na přehradě se provádí jediným sdruženým funkčním objektem, ležícím na pravém břehu hráze. Zde se mohou provádět odběry vody, výpusť vody a bezpečnostním přelivem regulovat povodně.

Vybudování zemní sypané hráze přehrady bylo vytvořeno šterkovým materiálem s příměsí hlíny. Násyp těsní nepropustná vrstva, kterou tvoří sprašové hlíny návodního svahu hráze, opevňuje jej kamenná dlažba. Pokrývku vzdušního svahu tvoří humus a tráva. Násyp hráze je položen na pískovcovém a jílovcovém podloží. Z půdorysu je tvar hráze přímý. Umístění provozních šoupátkových uzávěr s ovládáním je umístěno do komory uzávěrů. Přístup do strojovny zajišťuje lávka a točivé schodiště.

Mezi hlavní účely přehrady patří odběr vody, lze z dvou výškových úrovní sdruženého funkčního objektu přizpůsobovat úroveň odebírané vody. Tento odvod vody je veden potrubím umístěným v odpadní štole pod stropem. Ovládání uzávěrů probíhá ze strojovny ve sdruženém funkčním objektu. Sdružený objekt obsahuje dvě výpustě s průměrem 800 mm v symetrickém uspořádání s ústím do odpadní štol. Malé průtoky se tak vypouští asanační výpustí. Celková plocha vodního díla činí 15,45 ha.

5.3.3 Významnost pro obranu státu

Vodní dílo Bojkovice disponuje objemem 0,965 mil. m³ vody. Dle výzkumu kvality vody splňuje tato nádrž biologické normy a řadí se tak k nádržím s mezotrofní kvalitou vody. Tato kvalita vody udává střední úživnost živin (řas, sinic vodních rostlin) ve vodním prostředí. Tímto se v případě nutnosti vody může významným vodohospodářským objektem pro obranu státu a řadí se mezi nevojenské objekty důležité pro obranu státu se zajištěním základní funkce státu. [43]

5.4 Způsob plnění úkolu (provedení) jednotkou AZ

Ve způsobu plnění úkolu bude vysvětleno, jak splní jednotka AZ úkol. Určí se co je k tomuto splnění úkolu nezbytné, hlavní úsilí a jak může podpořit vedlejší úsilí to hlavní. Celkově se zde jedná o vysvětlení hlavních rysů situace podřízeným velitelům, jak má jednotka splnit úkol. Dále zde budou uvedena strážní pravidla se směrnicemi pro velitele stráže.

5.4.1 Záměr boje

Jednotka v místě operačního nasazení vodního díla bude muset provést zajištění strážní služby. To zajistí vybudováním vhodných strážních stanovišť pro strážní hlídky, ve kterých budou vojáci monitorovat svůj přidělený úsek a v případě napadení je využít k úkrytu a opětování palby. Současně dojde ke stanovení vzdálenosti, na kterou bude cizí osoba strážným vyzvána k zastavení a opuštění prostoru v blízkosti strážního stanoviště. Strážení vnitřního a vnějšího perimetru bude probíhat pomocí nepřetržitého hlídkování. Hlídka se bude přesouvat po stanovených osách přesunu, které určí velitel roty. Ke vstupu a výstupu do střeženého objektu bude vybudováno KPM, kde dojde k rozmístění zátaras a varovných značek. Současně se zde vybuduje úkryt pro stráž a na vnitřním úseku KPM stanoviště pro kontrolu zadržené osoby. Pro výstavbu skrytů, úkrytů a zátaras bude využito místního terénu a materiálu, který se zde vyskytuje společně s přiděleným materiálem, určeného k výstavbě těchto stanovišť. Služba čety na stanovištích bude 24 hodin denně. Po této době dojde k vystřídání čet.

Rozdělení čet a funkce čet:

- 1. četa - slouží (strážní služba),
- 2. četa - výcvik + QRF,
- 3. četa – odpočinek,
- 4. velitelská četa a logistika zabezpečení jednotky.

Četa, která provádí výcvik (taktická, ženíjná, topografická, zdravotnická příprava, apod.) a funkci QRF týmu, bude provádět namátkovou kontrolu osob (nelegálně držené zbraně, výbušniny NCHL, apod.) s průzkumem levého břehu hráze a okolí. V okolí střežení ODOS a v případě potřeby nasazení většího počtu sil bude transportována k danému stanovišti.

Rozdělení a funkce družstev (četa strážní služby):

- 1. družstvo - služba,
- 2. družstvo - bdění,
- 3. družstvo - spánek.

Četa, která bude mít strážní službu, bude rozdělena po družstvech.

Střídání družstev bude probíhat po 2. hodinovém intervalu. Místo pro střídání stráží a místo pro nabíjení a vybíjení zbraní určí velitel roty.

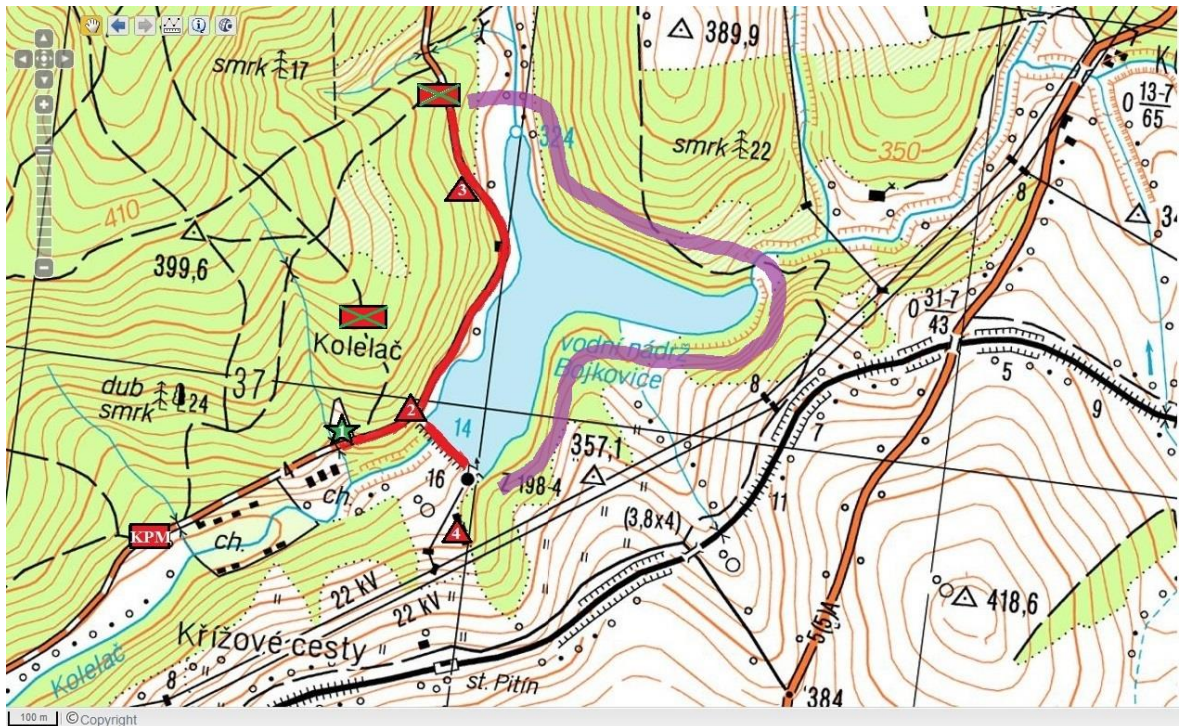
Jednotka musí zabezpečit, aby se nepovolaná osoba nedostala do střeženého ODOS. ODOS slouží k vodohospodářským účelům, kde v případě kontaminace vody ve vodním díle s nebezpečnou chemickou látkou dojde k ohrožení života a zdraví obyvatel. V místě ODOS se mohou vyskytnout civilisté (myslivci, houbaři, apod.) i přes varování z místních sdělovacích prostředků o zákazu přibližování se do blízkosti ODOS. Dojde-li ke kontaktu s nepřítelem, eliminují se jeho síly s použitím palných zbraní. V nutnosti povolání většího počtu jednotek, bude k dispozici QRF, která na žádost doručí posily. Tyto posily zajistí četa jednotky AZ, která bude v pohotovosti v objektu ODOS. Zajištění útočné podpory v případě nutnosti zajistí smluvená jednotka PČR. Vznikne-li zranění s nutností převozu do nemocnice, na žádost dorazí MEDEVAC (Medical evacuation). Zdravotní systém MEDEVAC bude tvořit v případě vyžádání mobilní ambulance, která dorazí na místo události. Spolupráce probíhá se zdravotnickou záchrannou službou Zlínského kraje. Při akutním zranění bude přivolána letecká zdravotnická pomoc (vrtulník). Z tohoto důvodu bude vybudován heliport pro možnost přistání vrtulníku. Heliport musí tvořit čtverec nebo kruh o rozměrech 50x50 metrů a v jeho blízkosti se nesmí nacházet objekty nebo materiál, který by v případě přistávání vrtulníku ohrozil jeho přilet i odlet a okolní osoby.

5.5 Schéma a rozmístění stanovišť s trasou strážních pochůzek

Topografické schéma rozmístění stanovišť, pevných zátaras a trasy strážní pochůzky (pravý břeh nádrže) s trasou kontroly a průzkumu (levý břeh nádrže) s vrstevnicemi:

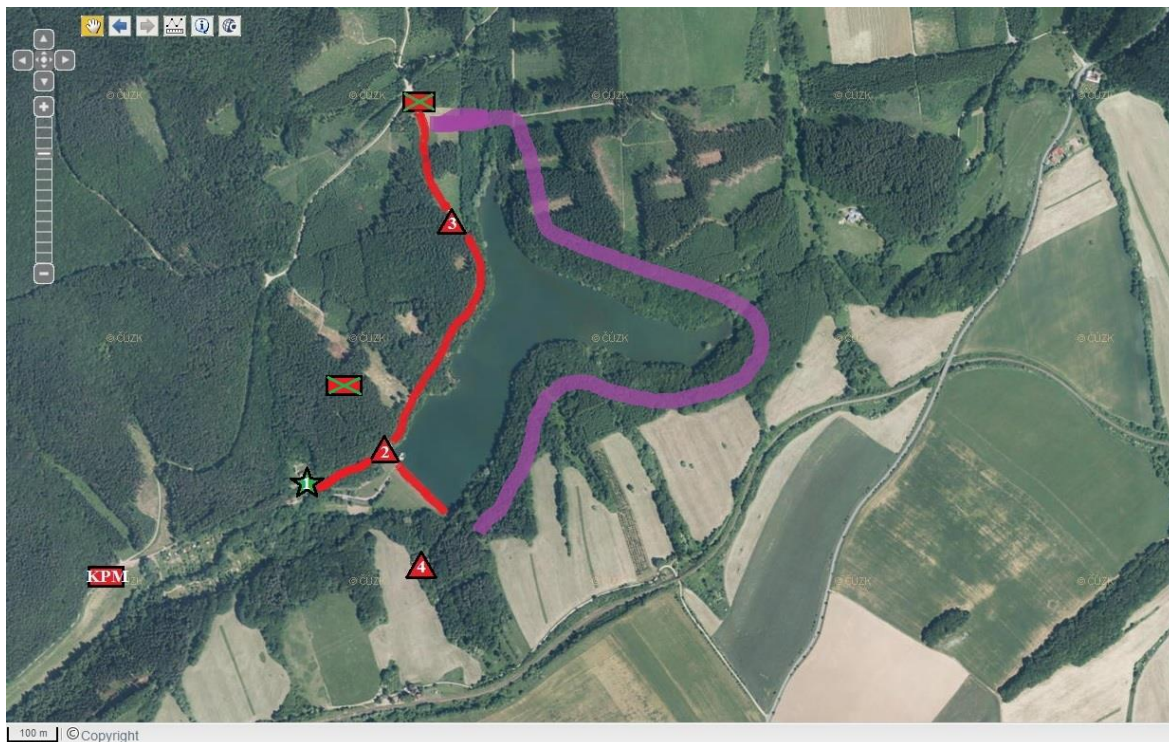
- strážních stanovišť (červený trojúhelník s číselným označením),
- zázemí štábu a jednotky (zelená hvězda s číselným označením),
- KPM (červený obdélník s nápisem KPM),
- pevných zátaras (červený obdélník se zelenými překříženými čarami),
- trasa strážní pochůzky mezi strážními stanovišti a hrází (tlustá červená čára),

- trasa průzkumu s namátkovou kontrolou levého břehu nádrže a okolí v rámci výcviku QRF (Quick Reaction Force) týmu (tlustá fialová čára).

Obr. 7 Topografický snímek VD Bojkovice [44]

Na dalším obrázku je letecký snímek s rozmístěním stanovišť, trasy strážní pochůzky a trasy QRF týmu.

Obr. 8 Letecký snímek VD Bojkovice [44]

5.5.1 Strážní pravidla

Strážní služba je druh bojového úkolu, prováděného v době míru i za války. Tento bojový úkol plní stráž a soustavně je vyžadováno od všech strážných dodržování všech ustanovení o strážní službě.

Stráž se skládá z:

- velitele stráže,
- závodčího,
- 1. strážního stanoviště – bdící směna (1x) + velitel stráže + závodčí + spící směna (1x), řidič (1x),
- 2. strážního stanoviště - strážný (1x) + kulometčík (1x),
- 3. strážního stanoviště - strážný (1x) + kulometčík (1x),
- 4. strážního stanoviště (stálé pozorovací stanoviště) - strážný (1x) + kulometčík (opěrný bod) (1x),
- místa pro vstup na stanoviště KPM - strážní (3x) + kulometčík (1x),
- řidiče.

Doba, po kterou bude vykonávána směna na:

- stanovišti velitele stráže – nepřetržitá doba,
- strážním stanovišti č. 1, č. 2, č. 3, č. 4 – nepřetržitá doba, střídání stráže proběhne každé dvě hodiny od počátku střežení.

Stanoviště č. 1

Místo a určení strážního stanoviště č. 1 – je umístěno směrem od civilní zástavby k přehradě, stanoviště je označeno na schématu rozmístění strážních stanovišť a vyznačeno zelenou hvězdou s číslem **1**. V tomto místě bude vybudován štáb a zázemí jednotky. U stanoviště č. 1 bude zřízeno parkoviště pro vozidla. Základním druhem spojení na tomto stanovišti bude rádiové spojení pomocí radiové stanice RF – 10 (13).

Stanoviště č. 2

Místo a určení strážního stanoviště č. 2 – je umístěno v blízkosti přehradní výpustě na pravé straně hráze, stanoviště je označeno na schématu rozmístění strážních stanovišť a vyznačeno červeným trojúhelníkem s číslem **2**. V tomto místě bude vybudováno strážní stanoviště s krytem, které je vytvořené z naplněných pytlů se zastřešením (bunkr). Strážní stanoviště bude vždy střeženo jedním strážným a jedním kulometčíkem. Základním druhem spojení na tomto stanovišti bude rádiové spojení pomocí radiové stanice RF – 10 (13).

Stanoviště č. 3

Místo a určení strážního stanoviště č. 3 – je umístěno severním směrem od stanoviště č. 2 na dopravní komunikaci, stanoviště je označeno na schématu rozmístění strážních stanovišť a vyznačeno červeným trojúhelníkem s číslem **3**. V tomto místě bude vybudováno strážní stanoviště, které je vytvořené z naplněných pytlů se zastřešením (bunkr). Strážní stanoviště bude vždy střeženo jedním strážným a jedním kulometčíkem. Základním druhem spojení na tomto stanovišti bude rádiové spojení pomocí radiové stanice RF – 10 (13).

Stanoviště č. 4

Místo a určení strážního stanoviště č. 4 – je umístěno jižním směrem pod přehradní hrází, stanoviště je označeno na schématu rozmístění strážních stanovišť a vyznačeno červeným trojúhelníkem s číslem **4**. V tomto místě bude vybudováno pozorovací stanoviště s krytem, které je vytvořené z naplněných pytlů se zastřešením (bunkr). Stanoviště č. 4 bude sloužit,

jako opěrný bod pro kulomet. Strážní stanoviště bude vždy střeženo jedním strážným a jedním kulometčíkem. Základním druhem spojení na tomto stanovišti bude rádiové spojení pomocí radiové stanice RF – 10 (13).

Stanoviště KPM

Místo a určení strážního stanoviště KPM – je umístěno na rozcestí, cca 500 metrů pod stanovištěm č. 1. Stanoviště je označeno na schématu rozmístění strážních stanovišť a vyznačeno červeným obdélníkem s bílým nápisem KMP. V tomto místě bude umístěna brána, mobilní ženiní zátaras a zastřešené krytí. Zátaras budou tvořit zpomalovací průjezd k bráně, kterým dojde ke zpomalení vozidel. Na 100 metrech od brány směrem z objektu střežení bude poslední zátaras s cedulí „STOP“. V areálu za bránou budou vymezeny prostory k tzv. „špinavé“ a „čisté“ osobní kontrole, kde dochází k důkladné prohlídce osob. Na KPM budou sloužit vždy 4 vojáci (strážní, velitel, kulometčík). Základním druhem spojení na tomto stanovišti bude rádiové spojení pomocí radiové stanice RF – 10 (13).

Pevný zátaras

Místo a určení pevného zátarasu – je umístěno na rozcestí nad 3. strážním stanovištěm. Pevný zátaras budou tvořit betonové jehlany, rohatky, dřevěné zátaras s ostnatým drátem. Toto místo bude poté zcela neprůchodné.

Trasa strážní pochůzky

Trasa a určení strážní pochůzky – strážní pochůzky budou probíhat mezi stanovištěm č. 1, č. 2, č. 3 a dále k pevnému zátarasu. Trasu strážní pochůzky bude tvořit také hráz přehrad. V této trase bude probíhat kontrola okolí střeženého objektu, kterou provede jeden strážný ze strážního stanoviště. V případě napadení jsou poblíž rozmístěny strážní stanoviště s možností přivolání posil.

Strážní na svém stanovišti jsou odpovědni za:

- střežení přiděleného strážního stanoviště,
- důkladnou kontrolu objektu v době výkonu služby,
- dodržování zásad nošení zbraně se správnou manipulací s ní,
- přesné dodržování zásad stanovených ve strážních pravidlech,
- plnění úkolů v době nepřítomnosti velitele stráže nebo závodčího,
- splnění vlastních úkolů vyplývajících z výkonu strážní služby.

Strážný má zákaz:

- kouření, mimo vyhrazené prostory k tomu určené,
- svévolného vzdalování se ze svého stanoviště, nedostane-li souhlas od velitele stráže nebo závodčího,
- požívání alkoholických nápojů a psychotropních látek,
- sdělování informací o střežení ODOS,
- vedení telefonických hovorů s osobami, které nejsou podřízeny výkonu stráže (s výjimkou správce přehrady, jednotek IZS),
- vnášení a používání všech druhů elektronického zařízení (mobilní telefon, záznamová zařízení) do objektu ODOS,
- umožnění vstupu nepovolaných osob do objektu ODOS bez povolení velitele stráže nebo závodčího,
- vstupovat do přehradní nádrže a používat vodu z ní k pitnému režimu,
- provádění jakékoliv činnosti, nesouvisející s výkonem směny a odvracení jeho pozornosti od střežení objektu,
- rozdělávání otevřeného ohně, mimo místo k tomu určené, se souhlasem velitele stráže nebo závodčího.

Strážní věnují pozornost:

- oprávněným osobám pohybujících se v objektu ODOS,
- místům kolem ODOS, které nejsou přehledné např. hustému porostu, terénním nerovnostem,
- zabezpečení budov.

Povinnosti strážného k výkonu jeho služby jsou uvedeny v příloze P V.

Předání strážního stanoviště:

Strážní provedou každé dvě hodiny střídání, které se provádí po směnách. Před střídáním strážných musí vydat velitel stráže povel pro střídající směnu (bdící směna), aby se připravila i s výstrojí. Bdící směna, velitel stráže nebo závodčí probouzí spící směnu k přípravě do bdící směny. Strážný nacházející se na strážním stanovišti obdrží od velitele stráže povel „*DOSTAVTE SE K VYSTŘÍDÁNÍ NA OSVĚLTENÉ MÍSTO*“. Následně vydává povel nové směně k nástupu, přezkouší danou směnu ze zvláštních povinností výkonu strážní služby, sdělí pokyny a zkontroluje výzbroj a výstroj. K rozpoznání vlastní

jednotek stanoví velitel stráže jednotné rozpoznávací heslo. Nová směna je závodčím dovedena k vyhrazenému místu, kde se nabíjejí zbraně a poté strážní směna nabije zbraně. Všichni se pak přesunou ke strážnímu stanovišti, které se poté projde se starou směnou. Závodčí zavelí „*Strážný ten a ten, strážní stanoviště předat*“. Strážný předstupuje před novou směnu a předává stanoviště „*předávám stanoviště s těmito nedostatky*“ (neobjeví-li se nedostatek, uvádí bez nedostatků). Závodčí dostane hlášení od strážného „*pane ten a ten, strážní stanoviště jsem převzal*“, poté zahájí střežení stanoviště (sloužící směna). Starou směnu odvede závodčí k určenému místu, kde provedou všichni vojáci staré směny vybití zbraně a přesunou se k odpočinku (spící směna). Tato akce se opakuje v dvouhodinovém cyklu střídání směn. [7]

Prováděná činnost strážného je-li: přepadeno strážní stanoviště, provokován nebo zpozorován požár.

Při útoku narušitele nacházejícího se mimo střežený objekt (nastřelení zbraní, vrhnutí zápalné látky nebo výbušné látky, fyzické ničení vojenského materiálu), provede strážný přesun do skrytu, provede hlášení situace veliteli stráže (poloha, počet, zbraně, síla útoku narušitele). Umožňuje-li to situace, použije výzvu, od upuštění útoku dle Zák1-1, čl. 410-411. Neukončí-li narušitel útok, použije strážný zbraň ve smyslu § 42 zákona č. 219/1999 Sb., a provede svoji obranu i obranu strážního stanoviště. V případě nedostatku sil na strážním stanovišti přivolá přes radiostanici posily z bdící směny.

Při útoku narušitele, nacházejícího se uvnitř střeženého objektu, provede strážný přesun do skrytu, provede hlášení situace veliteli stráže (poloha, počet, zbraně, síla útoku narušitele). Umožňuje-li to situace použít výzvu k upuštění útoku narušitele na strážného dle Zák1-1, čl. 410-411. Neukončí-li narušitel útok, použije strážný zbraň ve smyslu § 42 zákona č. 219/1999 Sb., a provede svoji obranu i obranu strážního stanoviště. Strážný rozpozná sílu útoku s počtem narušitelů, kterou porovná se zásobou munice, pro vedení nejdelší možné doby bojové činnosti.

Neuposlechne-li narušitel výzvy, nebo nadále provádí provokaci strážného (slovy, gesty) je nucen strážný opakovat výzvy pro vzdání se za hranice střeženého objektu. Strážný zaujímá bezpečnou polohu, ze které má přehled o situaci, kde se provokatér nachází a jakou provádí činnost a o úseku na strážním stanovišti. Neprodleně oznámí situaci veliteli stráže. Následně věnuje zvýšenou pozornost prostoru provokatéra a jeho činností. Při tomto pozorování může měnit vlastní polohu za účelem dohledu nad osobou, ale stále musí

pozorovat strážní stanoviště. V případě nepřehledné situace (výskytu většího počtu osob), provádí strážný skryté pozorování prostoru, podezřelých osob a je připraven k obraně strážního stanoviště i sebe samotného.

V případě vzniku požáru nebo podobných živelních pohrom na strážním stanovišti, jeho blízkosti nebo v objektech budovy (buňky) je strážný povinen nahlásit tuto situaci veliteli stráže, při neustálém pozorování střeženého objektu a dodržovat jeho pokynů. V místě možnosti přístupu k hašení ohně, strážný použije hasicího přístroje, nebo dostupných prostředků (kanystr s vodou), ale stále věnuje pozornost střeženému místu.

Je-li strážný ohrožen požárem nebo jinou živelní pohromou, dojde k nařízení jeho přesunu na bezpečné místo, ze kterého může pozorovat střežený sektor. Vyskytne-li se krajní případ (strážný byl přepaden nebo zraněn, jeho strážní stanoviště bylo přepadeno), v kterém nelze otálet, navázat spojení přes spojovací a signalizační prostředky, přivolá strážný velitele stráže výstřelem ze zbraně směřujícím směrem vzhůru.

Použití vojenské zbraně

Voják je oprávněn při výkonu strážní služby použít vojenskou zbraň k:

- odvrácení přímo hrozícího nebo trvajících útoku, vedeného proti jeho osobě nebo při bezprostředně hrozícím útoku na jeho osobu i jiné osoby,
- odvrácení nebezpečného útoku, ohrožujícího střežený objekt nebo stanoviště, po neuposlechnutí výzev od upuštění útoku,
- zamezení útěku ozbrojeného narušitele nebo osoby, která je podezřelá ze spáchání zvláště závažného zločinu, kterou nelze jiným způsobem zadržet,
- zneškodnění zvířete, ohrožujícího život nebo zdraví osob.

Vojenskými zbraněmi použitými k těmto účelům se rozumí střelné bodné nebo sečné vojenské zbraně. Před použitím vojenské zbraně je voják povinen, vzhledem k dané situaci, vyzvat oponující osobu k upuštění od útoku nebo útěku. V tomto případě zvolává strážný „*Stůj*“, „*Stůj*“, *nebo střelím*“ a podle situace použít varovný výstřel. Použije-li strážný vojenskou zbraň, musí dbát opatrnosti, aby nedošlo k ohrožení nebo zranění jiných osob a osob, proti kterým vede zákrok, šetřil na životě. Nedosahuje-li situace ohrožení takové míry k použití zbraně je strážný povinen zpacifikovat útočníka úderem vojenskou zbraní nebo hmaty a chvaty sebeobrany. Použití vojenské zbraně je dáno zákonem č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR.

5.5.2 Směrnice pro velitele stráže

Výkon služby velitele stráže je plněn dle ustanovení o strážní službě. Úkolem velitele stráže je zajistit nepřetržité střežení vodního díla se zabezpečením ochrany proti vniknutí nepovolených osob do tohoto ODOS. Velitel stráže důsledně plní a dbá, aby byla dodržena opatření při vstupu osob, vozidel a vnášení a vynášení materiálu. Dále musí velitel stráže plnit úkoly dle ustanovení právních předpisů, vnitřních předpisů a rozkazů.

Velitel stráže (jeho zástupce) je odpovědný za:

- nepřetržitou službu střežení objektu s jeho ochranou a obranou,
- splnění úkolů při vyhlášení bojové připravenosti a bezpečnostních pohotovostních stavech,
- výkon strážní služby, kterou vykonávají strážní,
- stanovené manipulování se zbraněmi a municí,
- řádné dodržení pořádku a vydaných bezpečnostních opatření při strážní službě,
- kompletní a neporušený stav spojovacích prostředků, signalizačních zařízení, požární výbroj, stavebně ubytovacího materiálu, výstroje, ostatního materiálu na strážnici a strážním stanovišti a dodržování správné manipulace s těmito prostředky,
- udržení neustálého spojení v případě pohybu vojáků mimo objekt strážnice.

Velitel stráže (jeho zástupce) povinně:

- zná a plní úkoly stráže, nepřetržitě střeží, chrání a brání objekt vodního díla,
- zná a plní směrnice pro velitele stráže, strážní pravidla s ustanoveními o strážní službě,
- vyžaduje po příslušnících strážní služby znalosti a povinnosti plnění strážní služby, kde je on sám jejich vzorem,
- kontroluje vykonávanou službu každého strážného minimálně dvakrát během 24 hodin, kde jedna kontrola je v nočních hodinách,
- vydává vstupovaným osobám vstupní visačky s upozorněním připnutí na viditelné místo (mimo kontrolní orgány, osoby z jednotek IZS, VP),
- oznamuje všechny odchody strážnice za účelem kontroly závodčímu stráže a náčelníkovi skupiny velení a řízení KVV (dále jen „NSkVŘ“) v případě bojové pohotovosti (dále jen „BoPo“) dozorčímu KVV,

- podává hlášení o poruchách, výpadku proudu, nedostacích, jiných událostech, apod. a to NSkVŘ, při BoPo kontaktuje dozorcího KVV,
- provádí záznam do strážního výkazu a nedostacích a událostech, včetně kontrol svozu a odvozu materiálu,
- povolí vstup oprávněným osobám do střeženého objektu,
- hlásí zadrženou osobu, nemoci nebo úrazy strážných,
- povolává stráž „*DO ZBRANĚ*“ v těchto případech:
 - při přepadení střežených objektů, strážných nebo strážnice,
 - vznikne-li ve střeženém objektu požár nebo při ohrožení strážnice a střeženého objektu jinou pohromou,
 - při uvedení strážní roty do stavu pohotovosti,
 - na rozkaz osob, které stráž kontrolují na povel velitele stráže „*STRÁŽ – DO ZBRANĚ!*“ všichni příslušníci stráže, kteří jsou na strážnici (včetně spící směny) uchopí svoji zbraň a nastoupí na strážnici v pořadí podle čísel stanovišť. [7]

Velitel stráže (jeho zástupce) má zákaz:

- svévolného a bezdůvodného vzdalování se ze strážnice,
- vedení neslužebních telefonických hovorů,
- vnášení a používání soukromého mobilního telefonu,
- vnášení a používání všech druhu elektronického, záznamového zařízení,
- kouření ve střeženém objektu mimo místa k tomu vyhrazené,
- požívání alkoholických a psychotropních látek,
- podávání jakýchkoliv informací o stavu střežení nepovolaným osobám,
- předávání a sdělování rozpoznávacího hesla nepovolaným osobám.

Povinnosti závodčího:

- zná a plní směrnice velitele stráže, strážní pravidla,
- dle pokynu velitele stráže provede střídání strážných,
- plní všechny nařízení, které vydal velitel stráže. [7]

Spojení

Základním spojením při komunikaci mezi velitelem stráže a strážní službou při výkonu služby střežení objektu bude pomoci radiových stanic RF – 10 (13). Velitel stráže

zabezpečí funkčnost radiového spojení mezi strážnými ve službě pomocí radiostanic RF - 10 (13). Používá stanovených provozních údajů sítě a dále se maximálně věnuje akumulátorovým bateriím, které musí být plně nabitě k dispozici. Velitel stráže zajistí, aby došlo k výměně každé akumulátorové baterie na strážním stanovišti a tím byla pořád dostatečně nabitá. Velitel stráže bude mít zajištěnu komunikaci s nadřízenými pomocí radiového a v případě výpadku služebního mobilního spojení. Spojení strážní úrovně bude probíhat pomocí radiového spojení. Provozní údaje pro komunikaci přes VKV radiové stanice RF – 10 (13) jsou uvedeny v příloze P V.

Zesílení střežení stráže:

Velitel stráže zesiluje střežení objektu na rozkaz dozorčího strážní roty nebo velitele roty a v dalších případech:

- při zvýšeném nebezpečí narušení nebo napadení ODOS,
- při zvláštních událostech (výbuch, požár, živelná pohroma) uvnitř i v bezprostředním okolí ODOS,
- při ztížených povětrnostních podmínkách (mlha, husté sněžení apod).

Na základě vzniklé situace provádí velitel stráže tato opatření k zesílení střežení, při kterých musí:

- vyžádat od dozorčího strážní roty hotovostní skupinu a prostředky k zesílení,
- zavést příslušníky stráže na jednotlivé body ochrany dle schématu strážních stanovišť,
- na nebezpečné přístupové úseky zařadit strážné psůvky se psy (z příslušníků hotovostní skupiny),
- navýšit počet kontrol výkonu služby strážných na stanovištích, stav pojítek a ženině technické zabezpečení,
- ve všech případech zesílení střežení povolat stráž „DO ZBRANĚ!“,
- dle situace, vyžádat od dozorčího strážní roty další posily a prostředky k zaujetí obrany ODOS,
- průběžně informovat velitele roty prostřednictvím dozorčího roty o situaci na střeženém objektu,

- o provedených opatření provést zápis do strážního výkazu.

Při zesíleném střežení – požár

- vydat strážní povel „DO ZBRANĚ!“ a ihned vyrozumět o situaci dozorcího strážní roty,
- podle rozsahu požáru povolat požární sbor a hlásit vše dozorcímu strážní roty,
- provést zesílení střežení ODOS z příslušníků stráže,
- osobně odejít s bdící směnou k místu požáru a do příjezdu hasičského sboru organizovat jeho lokalizaci,
- je-li střežený objekt vystaven nebezpečí jiné pohromy, ihned vyrozumí dozorcího strážní roty, s příslušníky stráže (bdící směna) provede obhlídku ohroženého objektu a činí opatření k záchraně osob a zabránění poškození zařízení,
- ohrožuje-li požár nebo jiná živelní pohroma život strážných, organizuje velitel stráže přemístění strážných na jiná místa, odkud by mohli pozorovat střežený objekt, pokud nepomine nebezpečí a nebudou moci zaujmout původní stanoviště,
- při požáru strážnice organizuje navíc záchranu osob a vynášení materiálu na bezpečné místo a jeho střežení jedním z příslušníků stráže.

Při přepadení střeženého objektu

- vyhlásit strážní povel „Stráž – DO ZBRANĚ!“ při zvýšeném nebezpečí narušení nebo napadení ODOS,
- vydat strážní úkol podle provedeného bojového rozdělení a odeslat skupiny k zesílení střežení,
- ihned informovat o situaci dozorcího strážní roty a vyžádat hotovostní skupinu a prostředky k zaujetí obrany ODOS,
- s hotovostní skupinou a posilovými prostředky se přesunout k napadenému objektu k provedení zásahu zaujetím obrany v předem vybudovaných ženíjních okopech,
- organizovat součinnost mezi strážnými a skupinami a výkon strážní služby přizpůsobit bojové situaci,
- hlavní úsilí a obranu zaměřit na nejdůležitější části a zařízení objektů,
- řídit se rozkazy a pokyny velitele strážní roty a dozorcího strážní roty. K tomu ponechat na strážnici telefonistu, spojku a skupinu na obranu strážnice.

Při zesíleném střežení – nebezpečí účinků ZHN

- činit opatření k zabránění zničení živé síly, k zeslabení jejich účinků s cílem zachovat bojeschopnost příslušníků stráže,
- včas varovat strážné a příslušníky stráže před nebezpečím účinků ZHN a nařídít střežení v prostředcích individuální ochrany,
- k ukrytí strážných využít okopů na stanovištích a k ukrytí živé síly vyčleněných úkrytů v prostoru střežení,
- po napadení zjistit následky, činit opatření k odstranění následků napadení a k obnově režimu střežení podle nařízení dozorčího strážní roty a velitele roty.

Pokyny pro činnost při vyhlášení bojové pohotovosti

Pokyny pro činnost při vyhlášení bojové pohotovosti zpravidla zahrnují:

- kontrolu úplnosti výstroje, výzbroje, prostředků individuální ochrany a kapesních obvazů;
- přípravu k výdeji klíčů od zámků dveří skladů a skladišť;
- přípravu ke střežení výjezdových cest a bran (zesílení střežení);
- přípravu stráže k vystřídání;
- způsob výdeje klíčů (schránek s klíči) od zámků dveří skladů, skladišť a bran objektu oprávněným osobám.

5.6 Logistika a administrativa

Logistické zabezpečení jednotky (materiální, stravovací, zdravotní a ubytovací zabezpečení, sociální zařízení, spojení, přeprava, vystrojení a vyzbrojení, systém velení) bude zajištěno následovně:

- materiální zabezpečení – potřebný vojenský materiál k výkonu služby bude přivezen Tatro 815, materiál bude uskladněn ve skladovém kontejneru opatřeném zámkem, Tatra 815 bude zaparkována na parkovišti vozidel a k dispozici,
- vyzbrojení – zbraně budou dopraveny společně s jednotkou AZ z externího skladu zbraní a ihned přiděleny do vlastních rukou každého vojáka, municí přidělí výkonný praporčík, zbraň bude mít po celou dobu služby voják u sebe,
- vystrojení – voják AZ dorazí v den nástupu do služby (na KVV) vystrojen, poté dojde k jeho dovystrojení (taktická vesta a další přidělenou výstroj); vojáci AZ budou vystrojeni dle normy 1-10 v souladu s ustanoveními čl. 3 NVMO č. 40/2009

Věštníku Výstrojní předpis v případě povahy vykonávané činnosti dovystrojení dle normy č. 2 NVMO č. 40/2009 Věštníku – Výstrojní předpis, případně ochranných pracovních prostředků,

- stravovací zabezpečení – odběr teplé stravy bude smluvně zajištěn z restaurace v Bojkovicích a studená strava (konzervy, sladké i slané pečivo, pitná voda v PET lahvích, apod.) bude zajištěna hromadnou objednávkou z místního potravinového řetězce, pitnou vodu bude zajišťovat místní jednotka SDH mobilní cisternou objemem na 1000 litrů. Zajištění stravovacího zabezpečení je ustanoveno v krizových plánech ORP Uherského Brodu (v rámci krizového štábu) pod který spadá město Bojkovice a jsou již nasmlouvány; pro tyto účely logistického zabezpečení probíhají výběrové řízení a vybírá se tak zásobovatel; při mimořádném cvičení se toto výběrové řízení již nekoná, dle normy musí být zabezpečeny 3 litry pitné vody na každou osobu a den. Strava je zajištěna v hodnotě 158 Kč na každou osobu a den,
- zdravotní zabezpečení – zdravotnický materiál pro jednotlivce zabezpečí a dopraví na strážní stanoviště ZZS Zlínského kraje, kterou převezme výkonný praporčík a poté přidělí jednotlivým vojákům, materiály pro vojenského zdravotníka (kompletní zdravotnický batoh s vybavením, nosítka) bude logisticky zajištěn vybraným útvarem a dopravena na místo střežení ODOS,
- sociální zařízení – na místo střežení bude dopraven pronajatý jeden sanitární kontejner, obsahující sociální zařízení (5x sprchy, umyvadla, ohřívač vody); mobilní toalety budou přivezeny v počtu pěti kusů; z důvodu absence kanalizace bude odpad jímán do speciálních jímek sanitárního kontejneru s možností vyčerpání do fekálního vozu s cisternou; přívod vody do sanitárního kontejneru bude vyřešen odběrem z přehradní nádrže; elektrická energie bude zajištěna z budovy správce; v případě výpadku elektrické energie bude k dispozici naftový agregát,
- ubytovací zařízení – na místo střežení budou dopraveny pronajaté obytné buňky (10 kusů po čtyřech lůžcích); obytné buňky se vyznačují modularitou, lze je tak stavět na sebe; ostatní vojáci AZ budou ubytováni na budově správce přehrady. Tato budova bude sloužit jako pro štáb a velení jako hlavní zázemí,
- spojení – systém spojení a komunikace přes něj, bude zajištěn pomocí VKV radiových stanic RF – 10 (13) 5 kusů, služebních telefonů a pevné linky,

- přeprava – k přepravě roty, materiálu, PHM a stravy budou k dispozici dvě Tatry 815 a k další přepravě jeden osobní terénní automobil UAZ 469, pomocí Tater 815 budou z KVV vojáci AZ přepraveni na místo výkonu služby.

Logistické zabezpečení přebere výkonný praporčík s jeho zástupcem, kteří zkontrolují a uskladní přivezený materiál. Při střežení ODOS bude vyjednána součinnostní spolupráce s jednotami IZS. Zdravotnická záchranná služba poskytne prostředky ke zprostředkování převozu raněného a vážně raněného do příslušné nemocnice, kde mu bude poskytnuta následná péče. Dalším zajištěním touto jednotkou bude poskytnutí zdravotnického materiálu pro provedení přednemocniční neodkladné péče a další speciální zdravotnické pomůcky pro jednotlivce (tlakové obvazy, škrtdla, gázy, apod.). Jednotky PČR zajistí důležité informace o možném výskytu nepřítele a doplní jednotku AZ v případě vyžádání posil.

5.7 Velení a spojení

Velení jednotky AZ při střežení ODOS:

- místo nadřízeného – nadřízeným bude náčelník skupiny velení a řízení KVV a dozorčí KVV s místem výkonu funkce umístěných na KVV,
- místo velitele jednotky AZ – místo velitele jednotky AZ a jeho podřízených na úrovni velení bude na stanovišti č. 1 (štáb a zázemí jednotky).

Komunikace mezi velením na KVV, velitelem roty a strážními stanovišti bude probíhat pomocí služebních telefonů a pevné linky z budovy správce nádrže. Komunikace bude probíhat dle stanovených provozních údajů.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo analyzovat určení, působnost a strukturu ozbrojených sil České republiky a Aktivní zálohy jako součásti zálohy ozbrojených sil České republiky. Dále specifikovat a analyzovat základní typy operačního nasazení pěších rot jednotek Aktivní zálohy na úrovni kraje. V praktické části provést šetření s cílem identifikace základních problémů, které limitují schopnosti jednotek Aktivní zálohy při operačním nasazení na úrovni kraje. Dále pak navrhnout a rozpracovat způsob použití pěší roty Aktivní zálohy při střežení vybraného objektu důležitého pro obranu státu.

V první kapitole bylo charakterizováno určení a působnost ozbrojených sil České republiky, jejich funkce při obraně ČR a NATO. Dále pak při mezinárodní spolupráci a podpoře civilních orgánů. Byla popsána struktura ozbrojených sil České republiky a vymezen jejich legislativní rámec. Jelikož AČR nedosahuje potřebných kapacit a potřeb, jsou pro tyto účely vytvářeny jednotky AZ. Jednotky AZ jsou předurčeny k obranné činnosti, pomoci při živelních a ekologických pohromách.

Ve druhé kapitole byla analyzována historie Aktivní zálohy, určení a úkoly Aktivní zálohy. Dále byl vymezen legislativní rámec Aktivní zálohy, struktura Aktivní zálohy a možnosti operačního nasazení jednotek Aktivní zálohy.

V třetí kapitole teoretické části byly specifikovány základní typy operačního nasazení jednotek pěší roty Aktivní zálohy na úrovni kraje. Použití jednotek AZ je možné v době míru, za stavu ohrožení státu a válečného stavu.

Pro dosažení prvního cíle v praktické části mé práce jsem použil formu kvalitativního dotazníkového šetření, směřujícího s danými otázkami k velitelům jednotek Aktivní zálohy a to v elektronické formě. Výsledné odpovědi jsem tabulkově i graficky znázornil a vyhodnotil danou problematiku. Problémy omezující jednotky Aktivní zálohy při operačním nasazení jsem identifikoval a následně formuloval. U všech jednotek Aktivní zálohy se nevyskytují totožné problémy, ale v určité míře se shodují.

Při nutnosti ochrany objektu, důležitého pro obranu státu, musí být jednotka připravena rychle a pružně reagovat. K těmto cílům pomůže jednotce sebranost a připravenost. Důležitým krokem ke střežení zůstává nácvik možných scénářů, které rozšíří schopnosti systémové práce se splněním bojového úkolu. Tuto perspektivu nadále pomáhá rozšiřovat nová legislativa, směřující k většímu uplatnění a zapojení jednotek Aktivní zálohy

do obrany státu. I přes to se objevují problémy, které výrazně omezují schopnosti jednotek Aktivní zálohy.

K dosažení druhého cíle praktické části práce jsem zpracoval návrh použití jednotky Aktivní zálohy při střežení objektu důležitého pro obranu státu. Tohoto cíle jsem dosáhl pomocí vlastního průzkumu vodního díla Bojkovice a použití snímků Národního geoportálu INSPIRE, na kterém jsem vyobrazil a popsal průběh celého střežení daného objektu. Dále jsem využil vlastních znalostí a znalostí kolegů z pěší rotы Aktivní zálohy pod KVV Zlín, kteří mi současně poskytli vhodné materiály pro splnění cíle práce. Návrh způsobu bojového použití zlínské jednotky Aktivní zálohy, při střežení objektu důležitého pro obranu státu, může sloužit k ostraze vybraného objektu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [4] *Armáda České republiky: symbol demokracie a státní suverenity*. 3., dopl. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Vojenský historický ústav Praha, 2014. ISBN 978-80-7278-643-5.
- [2] *Bílá kniha o obraně*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - odbor komunikace a propagace, 2011, 167 s. ISBN 978-80-7278-564-3.
- [3] Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Bezpečnostní strategie České republiky 2015. [online]. [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <<http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>>.
- [4] Ministerstvo obrany ČR. Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky 2012. [online]. [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <<http://www.mocr.army.cz/assets/informacni-servis/zpravodajstvi/koncepce-az.pdf>>.
- [5] *Informační systém Voda České republiky: průvodce aplikacemi v gesci Ministerstva zemědělství*. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2008. ISBN 978-80-7084-667-4.
- [6] Ministerstvo obrany ČR. Doktrína Armády České republiky 2010. [online]. [cit. 2016-01-21]. Dostupné z: <http://www.unob.cz/fvz/struktura/k302/Documents/Doktrina_ACR.pdf>.
- [7] *Zákl-1, Základní řád ozbrojených sil České republiky*, 176 s.
- [8] *Zákl-3, Základní ustanovení o průběhu základní služby, náhradní služby, vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze*.
- [9] *Org-8-3, Plánování a zabezpečení přípravy vojáků v záloze*.
- [10] VLČEK, Bohuslav. Aktivní záloha ozbrojených sil České republiky. *Vojenské rozhledy*. 2007, roč. 2007, č. 4, s. 67-73.
- [11] Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Bezpečnostní systém. [online]. [cit. 2016-02-01]. Dostupné z: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/bezpecnostni_system.html>.

- [12] Ministerstvo vnitra ČR. Bezpečnostní politika státu. [online]. [cit. 2016-02-01]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-politika-statu.aspx>>.
- [13] Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Bezpečnostní politika. [online]. [cit. 2016-02-01]. Dostupné z: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/index.html>
- [14] Ministerstvo obrany ČR. Ministerstvo České republiky se představuje. [online]. [cit. 2016-02-01]. Dostupné z: <<http://www.mocr.army.cz/scripts/detail.php?id=5000>>.
- [15] Armáda ČR. Velitelství pozemních sil. [online]. [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-pozemnich-sil-86865/>>.
- [16] Armáda ČR. Velitelství vzdušných sil. [online]. [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-vzdušnych-sil-86864/>>.
- [17] Hradní stráž ČR. Působnost. [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <<http://www.hrad.army.cz/pusobnost>>.
- [18] Hradní stráž ČR. O nás. [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <<http://www.hrad.army.cz/o-nas>>.
- [19] Pražský hrad. Působnost. [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <<http://www.hrad.army.cz/o-nas>>.
- [20] Armáda ČR. Historie AZ. [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?id=7242>>.
- [21] Armáda ČR. Aktivní záloha. [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?id=6831>>.
- [22] ŽIŽKA, Miroslav. Místo a úloha AZ ve struktuře AČR. [online]. [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/assets/informacni-servis/zpravodajstvi/misto-a-uloha-az-ve-strukture-acr.ppt>>.
- [23] Velitelství vojenské policie Olomouc. Aktivní záloha VP. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.vpolomouc.army.cz/aktivni-zaloha-vp>>.
- [24] Armáda ČR. Krajská vojenská velitelství. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/struktura/srps/kvv/krajska-vojenska-velitelstvi-118/>>.

- [25] Armáda ČR. Hradba 2016 má svou základnu, největší cvičení Aktivní zálohy může začít. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/hradba-2016-ma-svou-zakladnu--nejvetsi-cviceni-aktivni-zalohy-muze-zacit-119935/>>.
- [26] Armáda ČR. CVIČENÍ AKTIVNÍ ZÁLOHY – HRADBA 2016. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?pgid=425>>.
- [27] Univerzita obrany. Topografická příprava. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <https://moodle.unob.cz/pluginfile.php/18320/mod_resource/content/1/SM%2C%20str.%2038%20-%20116.pdf>.
- [28] Univerzita obrany. Topografická příprava – Geografické a kartografické základy map. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.unob.cz/fvz/struktura/k302/documents/geo_kartogr_zaklady_map.pdf>.
- [29] Tactical rescue academy. Tactical Combat Casualty Care. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.tacticalrescue.eu/tccc.html>>.
- [30] Ministerstvo obrany ČR. Koncepce výstavby Armády České republiky 2025. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.mocr.army.cz/images/id_40001_50000/46088/KVA__R_ve__ejn___v_erze.pdf>.
- [31] Armáda ČR. Hradba 2016: Nastoupily první dvě roty Aktivní zálohy. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/informacni-servis/hradba/hradba-2016:-nastoupily-prvni-dve-roty-aktivni-zalohy-119945/>>.
- [32] Ministerstvo zemědělství. Lesnictví. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/lesnictvi/>>.
- [33] HZS ČR Moravskoslezský kraj. Lesní požáry. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.hzscr.cz/clanek/pozarni-prevence-hasici-radi-lesni-pozary.aspx>>.
- [34] ŠVZ HZS ČR. Bzenec – 25. 5. 2012 – lesní požár. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.hzscr.cz/clanek/bzenec-25-5-2012-lesni-pozar.aspx>>.
- [35] Ministerstvo vnitra ČR. Souhrnná zpráva o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/soubor/souhrnna-zprava-k-situaci-ve-vrbeticich.aspx>>.

- [36] Ministerstvo vnitra ČR. Situace v oblasti nelegální migrace v ČR. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/migrace/soubor/nelegalni-migrace-dokumenty-situace-v-oblasti-nelegalni-migrace-v-cr-ppsx.aspx>>.
- [37] Ministerstvo vnitra ČR. Podkladový materiál Ministerstva vnitra pro poslance Parlamentu ČR. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/migrace/soubor/podkladovy-material-ministerstva-vnitra-pro-poslance-parlamentu-cr-pdf.aspx>>.
- [38] Ministerstvo vnitra ČR. Definice pojmu terorismus. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>>.
- [39] Policie ČR. TERORISMUS. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>>.
- [40] Bezpečnostní informační služba. TERORISMUS. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<https://www.bis.cz/terorismus.html>>.
- [41] Armáda ČR. Hradba 2016: Záložáky čekají příští rok Hradba 2016, Ample Strike 2016 i cvičení s IZS a Českou poštou. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/zalozaky-cekaji-pristi-rok-hradba-2016--ample-strike-2016-i-cviceni-s-izs-a-ceskou-postou-117389/>>.
- [42] Policie ČR. Pořádková policie. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>>.
- [43] Povodí Moravy. Orientační sledování fytoplanktonu rekreačních nádrží v Povodí Moravy v roce 2014. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.pmo.cz/vhc/kvalita2013_2014/Rekreacni_nadrze_2014.pdf>.
- [44] Národní geoportál INSPIRE. Mapy. [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <<http://geoportal.gov.cz>>.

Legislativa

- [45] ČESKO. Zákon č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2016, částka 17. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-45>> [cit. 2016-02-05]. ISSN 1211-1244
- [46] ČESKO. Zákon č. 46/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2016, částka 17. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-46>> [cit. 2016-02-05]. ISSN 1211-1244
- [47] ČESKO. Zákon č. 47/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2016, částka 17. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-47>> [cit. 2016-02-05]. ISSN 1211-1244
- [48] ČESKO. Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2004, částka 201. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-585>> [cit. 2016-01-01]. ISSN 1211-1244
- [49] ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 1998, částka 39. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>> [cit. 2000-12-01]. ISSN 1211-1244
- [50] ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ústava České republiky. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 1993, částka 1. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>> [cit. 2013-06-01]. ISSN 1211-1244
- [51] ČESKO. Zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů (zákon o ochraně státních hranic). In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2002, částka 83. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-216>> [cit. 2015-12-18]. ISSN 1211-1244

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
AZ	Aktivní záloha
BoPo	Bojová pohotovost
CASEVAC	Combat Casualty Evacuation Care
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
GŠ AČR	Generální štáb Armády České republiky
HZS	Hasičský záchranný sbor
IKEM	Institut klinické a experimentální medicíny
IZS	Integrovaný záchranný systém
KPM	Kontrolní propustné místo
KV	Krátké vlny
KVV	Krajské vojenské velitelství
mb	Mechanizovaná brigáda
MEDEVAC	Medical evacuation
MO	Ministerstvo obrany
mpr	Mechanizovaný prapor
NATO	Severoatlantická aliance
NSkVŘ	Náčelník skupiny velení a řízení
ODOS	Objekt důležitý pro obranu státu
ORP	Obec s rozšířenou působností
OS ČR	Ozbrojené síly České republiky
OSN	Organizace spojených národů
PČR	Policie České republiky

pzpr	Průzkumný prapor
QRF	Quick reaction force
SAR	Search and rescue
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
skss	Skupina speciálních sil
STANAG	Standartization agreement – standartizační dohoda
SVAZARM	Svaz pro spolupráci s armádou
TCCC	Tactical Combat Casualty Care
tpr	Tankový prapor
URL	Uniform Resource Locator – jednotná adresa zdroje
UTM	Univerzální transverzální Mercatorův systém souřadnic
UPS	Polární stereografická projekce
VKV	Velmi krátké vlny
VP	Vojenská policie
WGS 84	Světový geodetický systém
ZHN	Zbraně hromadného ničení
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1</i> Struktura OS ČR [15] [17] [19].....	16
<i>Obr. 2</i> Nové logo AZ [21]	23
<i>Obr. 3</i> Struktura pěší roty AZ	25
<i>Obr. 4</i> Souřadnicová poloha UTB FAI.....	33
<i>Obr. 5</i> Nelegální migrace v ČR [37].....	44
<i>Obr. 6</i> Národnost nelegálních migrantů [37]	45
<i>Obr. 7</i> Topografický snímek VD Bojkovice [44].....	71
<i>Obr. 8</i> Letecký snímek VD Bojkovice [44].....	72

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Výškový rozdíl [28]</i>	32
---	----

SEZNAM PŘÍLOH

P I: POVOLÁVACÍ ROZKAZ

PŘÍLOHA P I: POVOLÁVACÍ ROZKAZ

Krajské vojenské velitelství
Zlín

Razítko krajského vojenského velitelství

Martin **BARTOŠ**
R.č. _____
V zahradách 382
Uherský Ostroh
68724

POVOLÁVACÍ ROZKAZ

Povolávám Vás k výkonu ^{*)} základní přípravy
^{*)} vojenského cvičení 31. 3. - 8. 4. 2016 v trvání 9 dnů
^{*)} výjimečného vojenského cvičení _____ v trvání _____ dnů

Dostavte se dne 31.3.2016 nejpozději do 06:00 hodin

k vojenskému útvaru (VÚ) č. 8207 v (adresa) Štefánikova 167, 760 30 Zlín

K prokázání své totožnosti vezměte s sebou občanský průkaz nebo cestovní doklad a doklady osvědčující zvláštní schopnosti nebo oprávnění vykonávat určité činnosti, například řidičský průkaz nebo zdravotní průkaz.

V Zlíně dne 15.2.2016 plukovník est. Ing. Rádek HENNER
Podpis ředitele
krajského vojenského velitelství

POUČENÍ

1. Nebudete-li ze závažných důvodů schopni nastoupit cestu v den uvedený v povolávacím rozkaze, oznamte to ihned krajskému vojenskému velitelství, které Vás povolalo, a povolávací rozkaz vraťte.
2. Obdržení povolávacího rozkazu oznamte ihned svému zaměstnavateli, jste-li zaměstnán, nebo úřadu práce, jste-li uchazečem o zaměstnání.
3. Povolávací rozkaz po propuštění z vojenské činné služby vraťte krajskému vojenskému velitelství spolu s použitými jízdenkami. Krajské vojenské velitelství proplatí jízdné autobusem nebo v nejnižší třídě osobního vlaku nebo rychlíku na území České republiky.

^{*)} Nehodící se škrtněte